

ПРИКАЗИ И БЕЛЕШКЕ

ЕВРОПСКИ ПРОБЛЕМ СВЕШТЕНИЧКОГ ПОЗИВА

Пред нама је замашна књига: »Die europäische Priesterfrage — Le problème sacerdotal en Europe. Bericht der Internationalen Enquête in Wien 10—12 Oktober 1958. Unter dem Präsidium S. Exz. Dr. Franz Jachym, Erzbischof—Koadjutor und der Wissenschaftlichen Leitung von Dr. J. J. Dellepoort, sowie unter der Mitarbeit zahlreicher Fachleute. Zweite Auflage herausgegeben vom Internationalen katholischen Institut für kirchliche Sozialforschung, Wien 1959, 352. Она је донела предавања и извештаје који су били предмет овог конгреса и, поред општег увода и закључка, садржи материјале о којима се говорило у пет секција конгреса.

Бечки конгрес о европском проблему свештеничког позива претставља један од првих покушаја да се проблематика питања свештеника у Европи заиста постави и размотри на међународном плану. Овај скуп је, као интерни разговор између социолога религије и свештеника, који се по своме позиву интересују за комплекс питања, носио карактер тражења практичних могућности за обострану помоћ у светлости научног сазнања. С ове тачке гледишта треба да се оцењују и овај конгрес и ова књига. Њихов циљ је позив на настављање оваквих међународних контаката и то како у научној, тако и у пастирској области.

Издавачи су водили рачуна не само о томе да изађу предавања одржана на конгресу, него и да пружи преглед учесника по земљама, како би све то могло да послужи за даље студије и разговоре. Стога су и осетили потребу да свако предавање пружи и у потпуном или делимичном преводу на једном или два језика, како би изишли у сусрет потреби за заједничким језиком, која се уосталом, увек у сличним приликама јавља. Најзад, тексту су додате и резолуције конгреса које би могле бити од значаја за даље студије ових проблема.

Тешко је проценити значај једног оваквог рада. Међутим, неоспоран резултат ће показати комисија која је основана за израду међународне методике и терминологије, као и комисија за обрађивање питања у вези са позним склоностима за свештенички позив, а тиме је већ учињен први корак ка проучавању свештеничког питања у светским димензијама.

Вођство конгреса је изразило наду да ће интерни разговори вођени на конгресу у још већој мери донети своје плодове у душебрижничкој области. Ово у првом реду кроз обраду духовног става, који отворено стоји у помоћи европском свештеничком плану, нарочито у угроженим областима, затим кроз потстрек за истински међународни контакт у образовању свештеника и посебно у одاشиљању световног и монашког свештенства у области Европе у којима се осећа велика потреба за душебрижницима. Најзад и друге могућности су постале опште добро свих учесника, као што је напр. размена студената теологије између разних епархија и области, настава проблематике свештеничког питања на универзитетима и теолошким факултетима Европе, као и евентуално организовање европског семинара, на коме би кандидати, који треба да делују у областима са тешким положајем, добијали своје завршно образовање.

S. Congregatio de Seminariis et de studiorum Universitatibus из Рима поздрављајући овај конгрес између осталог каже: „Јасно и пре свега органско и логички рашчлањено постављање питања не предвиђају само продубљено разматрање свештеничког проблема у његовом статистичком аспект и стварним размерама, него оно посвећује и достојну пажњу практичној страни и конкретним мерама с којима би се могао савладати недостатак свештеника у разним зем-

љама... Ако због тугаљивих питања с којима ће се конгрес бавити мора да изостане шира публика, то ће он висококвалификованим учесницима донети много користи, а такође ће пружити врло корисне податке и јерархији. Управо, од велике важности је баш то што се ради о једном сектору који стоји у центру данашњих црквених брига". Европски континент, „који за нас оваплоћује хиљадугодишњу хришћанску цивилизацију, није само позван да појачава своју енергију за решање његових тешких проблема садашњости и будућности, него он треба да је испуњен одушевљеним екуменским сазнањем; он мора да буде опет подигнут на висину свог мисионарског позива да би црква, која смера на нова освајања, свуда где то треба могла благословено да утиче“.

Двадесет референата говорило је на конгресу најпре о општим питањима, затим о положају свештеника и свештеничком позиву у Француској, у немачкој дијаспори, у Енглеској, Школској и Велсу, у Скандинавији, о стварном стању свештенства у Шпанији, о свештеничком позиву у Италији, Ирске и Швајцарској, о задацима и тешкоћама световног клира и манастира у Аустрији и о свештенику за Исток. Затим је говорено о појачаној улози монашког клира у душебрижништву и о апостолату, о побољшању садашњег свештеничког састава као решењу проблема свештеника; четврта и пета секција су се бавиле питањима образовања свештеника и позивом одраслих: психолошко-педагошком проблематиком позива одраслих и његовом обуком у немачком језичком простору, затим образовањем у дечачким семинарима и његовом проблематиком, и о социолошким захтевима односно образовања у свештеничким семинаријама и у време првих свештеничких година. У закључку конгреса дати су резиме и перспективе.

Неће бити без интереса да овде донесемо резолуције које су усвојене како по општим питањима конгреса, тако и у његовим секцијама. У општој резолуцији се каже:

„1. Из политичког, привредног и духовног развоја Европе, из одговорности Европе за целу цркву и из услова појединих европских земаља проистиче да се с правом може говорити о „европском свештеничком питању“.

2. Ова међународна проблематика је примила такав опсег и отворила цео низ нерешених питања, тако да је потребно да се ова питања следећих година шире научно испитају у европској сарадњи, с нарочитим старањем за интензивирање практичних мера.

3. Као прва мера предлаже се образовање мале студијске групе стручњака, која би у редовним седницама израдила општу терминологију и методiku за студије духовног позива.

4. Било би пожељно стварање опсежне научне документације и библиографије о целом комплексу питања. Треба још испитати могућност једне институционалне подршке за ова настојања.

5. Предочава се католичким теолошким факултетима Европе, нарочито религијско-социолошким институтима универзитета, да социолошку и пасторалну страну свештеничког позива још више него досад узимају у обзир у испитивању и учењу.

6. Учесници „Интернационалног конгреса о европском свештеничком питању“ сматрају за пожељно да се наставе измене мишљења које су започеле у Бечу.

7. Независно од тога било би од практичне користи покренути што је брже могуће — без штете за мисију и ширење ангажовања у Источној Европи — оне релативно богате свештеничке области за помоћ оном европском жарштву, које се налази у безизлазном положају у погледу душебрижништва.

8. Одговарајућа средства за ову обострану европску помоћ су:

а) адопција дијецеза које су сиромашне свештенством од стране оних дијецеза које су релативно добро снабдевене свештеницима;

б) помоћ редова и конгрегација преко своје сабраће у земљама где је мање оних са свештеничким позивом;

в) оснивање надепархијских семинара у земљама и областима где се релативно многи јављају за духовни позив, који би помогли ширењу душебрижништва у европским духовним областима са тешким положајем“.

У резолуцији која је донета у секцији која се бавила свештеничким питањем у европској дијаспори апелује се на дијецезе које су у стању да помогну у свештенству оне области које у њему оскудевају.

У резолуцији друге секције о свештеничком питању у Југозападној Европи каже се: „Упркос значајне разлике између Италије и Шпаније, и с обзиром на велику одговорност за латинско-амерички простор, осећа се као нешто што је важно за целу Југозападну Европу:

1. Могућност да се испита боља географска расподела и семинариста и свештеника у разним дијецезама;

2. Да се буди хришћанска савест за неопходност свештеничког позива, и да се ово питање опширно научно студира“.

Резолуција треће секције објављује обавезу земаља са сразмерно богатим свештеничким подмлатком (напр. Ирска, Холандија, Белгија) да помогну земаљама са недостатком свештеника. Свештеницима који се сада баве другим занимањима оставља се на вољу да сарађују у чисто свештеничким функцијама, чиме би се сарадња између регуларног и секуларизованог клира могла побољшати.

Четврта секција у својој резолуцији констатује да су се настојања око тзв. „позног позива“ (позива одраслих) показала као врло успешна. „Развио се један нарочит, пуне вредности ток образовања за свештенство, који се у будућности може много да прижељкује. Кандидати који су почели неко стручно образовање, морају исто да сврше пре пријема у семинар“. На епископе и старешине редова се упућује молба да оснивају нове домове за образовање одраслих онде где таквих домова има мало, а тамо где их је већ довољно, да их више не оснивају. „У свим земаљама треба да се оснивају домови који би примали све кандидате, без обзира на то да ли се кандидати одлучују за световни или монашки свештенички позив“. „Годишња социолошка истраживања о овом проблему била би корисна“.

Најзад, у последњој — петој секцији, која се бавила проблемима образовања свештеника, донета је следећа резолуција:

„а) Учесници су одн. семинара за дечаке једнодушног схватања у томе да слобода одлучивања за коначни позив мора да се опазу по сваку цену. Искључивање из семинара не треба да изазове за дотичног никакве конфликте, нити грубости. Да ли је самим тим „семинар за дечаке“ — изузимају се они који теже свештенству — подесан облик, неким учесницима је изгледало сумњиво.

Са ступањем у овакав семинар не треба од младих људи још очекивати одлуку, него само жељу за свештенством. За ток образовања ферије у родитељској кући се сматрају као потребан саставни део дечачке семинарије.

Дискутовано је, да ли није боље препоручити „отворене семинаре“ (без обавезе за један одређен позив приликом ступања), за негу и буђење свештеничког позива.

Показало се да је неодложно корисно једно шире подробно разматрање многих питања. Иницијативу за то треба да предузму приређивачи овога конгреса.

- б) 1. Учесници се слажу да је у данашње време за уобичајено философско-теолошко научно образовање неопходна допунска припрема на практичном душебрижничком делу; к томе припадају, између осталог, социологија, психологија, педагогика. Требало би захтевати као најмању меру одржавање прописаних шест философско-теолошких година студија.

2. Учесници препоручују размену кандидата за свештенство између појединих епархија и земаља, а исто тако и успостављање контакта кандидата за свештенство који потичу из разних социјалних средина.

3. У образовању кандидата за свештенство учесници препоручују групни рад и специјализацију као нешто корисно за данашње време и положај“.

Чедомир С. Драшковић

CUSTOS, QUID DE NOCTE?
ПОСВЕЋЕНО 70-ГОДИШЊИЦИ ПРОФЕСОРА ПФЛИГЛЕРА

Кад је проф. **Michael Pfliegler** у »**Seelsorger**«-у, бечком часопису за све области црквеног рада за Царство Божје, објавио свој чланак: »**Castos, quid de nocte?**« (3. год., 1926/27., стр. 111.), свакако није могао претпоставити да ће исти часопис, славећи своју 30-годишњицу, поново донети тај чланак (30. год., окт. 1959., св. 1.), а још мање да ће самим насловом свога чланка професор најбоље окарактерисати свој рад и своје тежње. Ово је пак потврдила и луксузно опремљена књига, опет под истим насловом, — **Custos, quid de nocte? Österreichisches Geistesleben seit der Jahrhundertwende**. Herausgegeben von **Karl Rudolf und Leopold Lentner**, Verlag Herder Wien 1961., 388, — коју су, дакле, почетком ове године издали његов велики пријатељ домкапитулар прелат **dr Karl Rudolf** (издавач и уредник »**Seelsorger**«-а; оснивач и дугогодишњи руководилац првог римокатоличког Душебрижничког института у Бечу, чији је рад запажен у свету због особите научно-практичне користи за цркву), с којим проф. Пфлиглер већ деценијама сарађује, и **dr Leopold Lentner** (универзитетски доцент за пастирску теологију и катихетику; управник Катихетичког института при Бечкој архидијези), један од наследника на катедри проф. Пфлиглера.

Поменута књига је посвећена 70-годишњици проф. Пфлиглера, који је 26. јануара ове, 1961. године напунио 70 година свога живота. Она је у ствари зборник са више од двадесет прилога истакнутих научних радника и црквених практичара, који су сви више или мање писани са наслоном на проф. Пфлиглера, на његов живот и рад. Дели се на пет одељака, од којих се прилози, који су ушли у прва три дела, односно углавном на стање и духовна струјања у славениковој отаџбини између два велика рата. Они у ствари претстављају исечак аустријске историје и прилог за разумевање католицизма у Аустрији. Међу њима треба на првом месту истаћи рад бившег професора Загребачког теолошког факултета, **Wilhelm-a Keilbach-a**, сада професора систематске схоластичке философије на Универзитету у Минхену: »Ирационализам и интуиционизам. Ка општем религиозном положају Европе после 1918«. (61—70), затим прилог **J. Liener-a**: »Вера и разумевање. Религијскопсихолошко испитивање акта вере и верске сумње" (71—85), па рад проф. **Viktor-a E. Frankl-a**, управника Бечке неуролошке поликлинике и председника аустријског Лекарског друштва за психотерапију: »Беч и наслеђе Сигмунда Фројда" (87—99) и најзад прилог **Karl-a Wolf-a**, ванр. професора систематске философије и педагогике, и шефа катедре за педагогику на Регенсбуршкој педагошкој високој школи Универзитета у Минхену: »Васпитни идеал некад и сад" (101—116).

За нас су, међутим, последња два одељка од особитог значаја, јер су у њима дати прилози који се баве питањима савременог васпитања и пастирских брига. Ту су, у четвртном одељку, прилози доцента **L. Lentner-a**: »Од статичког ка динамичком схватању васпитања и образовања — Ото Вилман и Михаило Пфлиглер" (211—222); затим прив. доцента **L. Leitmaier-ove** о новој, непознатој школи (223—229), у чију би основу били стављени Пфлиглерови теоријски принципи и практични опити. О савременим васпитним проблемима пише и **H. Asperger**, професор и шеф деце клинике у Инсбруку (231—242).

Прилогом бискупа **J. Schoiswohl-a**, управо мислима једног хришћанина о модерној држави (245—254) почиње пети, последњи део, посвећен пастирским бригама. **G. Hansemann**, професор катихетике и педагогике на Универзитету у Грацу пише о новој катихетици (255—270), док **J. Ernst Mayer**, градски парох у Бечу обавештава о литургијском (271—284), а **A. Stöger**, професор богословије из Ст. Пелтена о библијском покрету (285—305). Градски декан и парох Беча **E. Hesse** пише о спасоносној нужности проповеди (307—318); парох и декан у Бечком Новом месту **A. Dolezal** бави се савременим великоварошким пастирством (319—340), а **M. Stur**, управник Католичког васпитног завода Бечке архидијезе, селом које стоји пред новим задацима (341—358). Овде се указује на велике промене које у наше време настају у селима и износи биолошка и социолошка слика села; затим се истичу психолошки и културни фактори и њихов значај за познавање села; најзад ту је реч о религиозном положају села са указивањем на стварност спасавања, која није апстрактна. Последњи прилог у овом

одељку је рад приора **H. Tausch-a**, посвећен мисији аустријских задужбина, ма-настира (259—277).

За проучавање живота и рада проф. Пфлиглера служе прилози проф. **Fr. M. Kampfhammer-a** (119—166) и **E. Hanel-a**, државног библиотекара на Универзитету у Бечу, који је на крају књиге (379—387) дао библиографију Пфлиглерових радова, наводећи и литературу о проф. Пфлиглеру.

Име проф. Пфлиглера је и ван граница његове земље постало појам. Он је најпре и по свему душебрижник, па теолог научног формата, васпитач омладине и дубок писац. Цео низ његових списа посвећен је горућим савременим питањима у вези са положајем хришћана у нашем времену. Познат је његов труд међу радништвом кроз безбројне дискусије са људима који се боре и који траже, са „религијским социјалистима“ и др., управо у време масовног покрета за иступање из цркве у Аустрији после 1927. године. Стога је време његова живота од 1921—1931. с правом названо Пфлиглеровом „херојском деценијом“, баш у вези са његовим радом у тадашњем омладинском покрету и са сусретима са социјализмом.

Многа стремљења и покрети за оживљавање и јачање црквеног живота, а самим тим за увођење у живот нових пастирско-педагошких метода у цркви везани су управо за јаке личности. У овакве личности свакако спада и проф. Пфлиглер. Стога је разумљиво што се он првенствено бавио нарочитим облицима великоварошког пастирства, пастирског чувања села, кириматске проповеди, катехезе која би одговарала модерним захтевима, или што се бавио питањима егзистенције свештеника као таквог, новим задацима манастира итд.

Од какве је све важности рад проф. Пфлиглера види се и по интересовању које је тај његов рад изазвао у свету. А то је захтевало да се нека његова дела, поред више издања у више хиљада примерака, појаве и у преводима на више језика: француском, италијанском, енглеском, шпанском, португалском, холандском, мађарском, јапанском и нашем језику („Прави тренутак“, Загреб 1949). Ову вредност још боље потврђују људи целог света који се баве пастирском теологијом. За све њих је проф. Пфлиглер тип онога научног радника чија је свака реч, писана или изговорена, управљена на директно утврђивање хришћанских начела међу људима, на зидање Царства Божјег на земљи, али комуницирана на један нов начин, на начин који јој осигурава највећи успех у савременом свету. Стога су разумљиви и сва она одликовања и све оне лепе жеље, које су почетком ове године изражаване проф. Пфлиглеру, приликом прославе његове 70-годишњице. Јер је он још увек крепак, пун снаге, увек на свом послу.

Завршавајући ове редове написане у част проф. Пфлиглера, ми ћемо се и овде обратити уваженом фах-колеги са неколико поздравних речи: *In occasione Tibi, collega Pfliegler, et omnia bona precamur et, ut sempiternae laudi Tibi sit istud munus Tuum, exoptamus hominibusque omnis orbis terrarum salutē. Labor Tuus, qui Te, Domine collega, adhuc servavit, cumulet Te bonis quam plurimis multosque annos et corpore et anima Te servet incolumem! Nihil collegis Belgradensibus magis in optatis esse credas quam ut qualem Te, Domine collega, hactenus sumus experti, id est studiosissimum et numerum eruditum a Te generationum continenter agentem, talis etiam insequentibus annis videre liceat. Nunquam animis theologorum Belgradensium memoria huius celebrationis discedet nec quicquam eis prius aut antiquius erit quam ut egregia opera ad communem utilitatem non solum populi Austriaci sed etiam totius generis humani fauste, feliciter prospereque producas!*

Theologi Belgradenses optant et hanc celebrationem sollemnem et plurimas alias quam felicissimas!

Чедомир С. Драшковић

KARL HERMANN SCHELKLE, DIE GEMEINDE VON QUMRAN UND DIE KIRCHE DES NEUEN TESTAMENTS. Patmos-Verlag Düsseldorf 1960., 114

Поводом открића кумранских списа настала је обилна научна литература, која нам је донела не само нове податке из историје јеврејског народа него и нове погледе на извесне моменте новозаветне религије. Поједини научници су

покушали да „осветле“ новозаветну историју, па и религију, новим saznaњима о религиозним схватањима једне религиозне насеобине крај Мртвога мора, при чему су вршили разна поређења, доводили су у везу ова два система, кумрански и хришћански. Колико су у томе успели и уколико су претеривали, изложено нам је на јасан и прегледан начин у књижици тибингеншког егзегете, професора К. Х. Шелклеа, који је упоредио све досадашње резултате кумранских студија са Новим заветом. Он најпре даје преглед открића и налаза у пећинама крај Мртвога мора, који сведоче да је ту постојала житељ једне познојудејске религиозне заједнице, а затим врши поређења између живота и учења кумранске заједнице и новозаветне науке. На основу прецизних упоређивања изрека кумранских текстова са старозаветним и новозаветним списима он констатује да постоји извесне сличности али и фундаментална разлика између ова два система.

Новозаветни списи говоре о Јовану Крститењу као строгом проповеднику покајања у пустињи, који је крштавао људе водом у знак покајања. Његову личност, његов живот и рад савремени научници су довели у везу са кумранцима, који су исто тако живели у пустињи, издвојени од масе грешног Израиља, сматрајући се покајничким друштвом, спремним да се одврати од свакога зла. И они су веровали да је наступила пуноћа времена, проповедали су потребу покајања, при чему су редовна прања и купања водом у њиховом животу и учењу имала великог значаја. Да ли је Јован Крститељ имао какве везе са овом сектом? Да ли је можда некада био њен припадник? У одговору на ово питање проф. Шелкле истиче битну разлику између свакодневних кумранских прања и Јовановог једнократног крштења као израза спремности за покајање и припреме за будуће крштење Духом, које ће донети Месија. У религиозној пракси свих тадашњих Јевреја, а не само кумранаца, била су позната многобројна прања ради култке и левитске чистоће, али то све нема ничег заједничког са крштењем Јовановим, а још мање са крштењем Христовим. Да је Јованово крштење било нешто сасвим ново и изузетно, види се и по томе што је он назват Крститељем.

Извесних сличности између новозаветне Цркве и Кумрана могу се наћи у њиховом етичком учењу и њиховим погледима на имање и сиромаштво у ком су живели. Но, посебно су интересантне њихове претставе о Месији. Они су очекивали једнога пророка и два месије. Пророк је имао да буде „учитељ праведности“, један месија свештеник и један месија владар. Овим су показали да припадају јеврејском народу, који из своје средине очекује Месију, али, и да ми није позната личност правога Месије, у којој су пророчка, правосвештеничка и царска служба сједињене.

Кумранска заједница је на себе примењивала старозаветна пророчанства и сматрала се изабраним остатком Израиљевим, који ће се показати на крају времена, после суда Божијег. Тиме се окарактерисала као заједница месијанског времена и спасења, верујући да се на њу односе речи пророка Јеремије (31, 31), којима Бог обећава да ће са домом Израиљевим склопити један нови савез. Па ипак, они немају везе са Новим заветом. Они живе у Новом завету, а још очекују месијанско време. Није им познато да је то време, нови савез већ наступио.

Припадници кумранске секте су се називали светима, „људима светости“, а њихова општина се називала „светом кућом за Израиљ и најсветијом заједницом за Арона“, при чему светост није означавала неко морално својство, него само култоско освећење. Њихово уверење да су од Бога изабрани изражено је речју „евдокиа“ (грчки), коју налазимо у еванђељу по Луци (2, 14), и која потврђује исправност нашега превода поменутога места у еванђељу:.... „људи који су по Божијој вољи“.

Кумранска општина је имала савет од дванаесторице људи и три свештеника. Ова дванаесторица су били претставници дванаест племена Израиљевих, као што су то и Христови апостоли, али то никако не значи да се Христос приликом избора својих апостола руководио кумранским примером. У Кумрану је највишу службу имао старешина, „мебакер“ (јевр.), буквално преведено=епископ, али ни то није доказа да је зваће епископа у Хришћанској цркви установљено по кумранском примеру.

Живот у кумранском друштву се одвијао у свакодневним религиозним радњама и посебним, повременим, већим празницима. Свакога дана су се купали и заједно обедовали. Њихова прања су била проширење левитских чишћења, која су вршили само свештеници у храму, јер су за народ у маси била неизводљива. Њима су обраћали велику пажњу и давали дубљи смисао, јер су се сматрали правим свештенством Израиљевим. Док су левитска прања имала за циљ само култску чистоћу, овде је чистоћа требало да издејствује ослобођење од греха; спољна прања не вреде ако нису спојена са одвраћањем од греха и обраћањем Богу. Приликом заједничких обода свештеник је најпре испружио руку и благосиљао хлеб и вино, изговарајући молитву пре и после јела. Све нас то потсећа на хришћанско крштење и причешће, али ипак хришћанске свете тајне не треба повезивати са кумранском праксом, јер је сличних ритуалних прања и обода било у јудејству и ван Кумрана.

Свето писмо Старога завета је у Кумрану високо цењено, нарочито његово практично тумачење, о чему сведоче коментари на Књигу постања, пророке, Исаију, Михеја, Софонију, Осију, Наума, Авакума, и на псалме, од којих су сачувани већином само кратки фрагменти, изузев коментара на пророка Авакума. Приликом тумачења пророка није се обраћала пажња само на историјски смисао речи, него и на оно што те речи значе за садашњост, при чему су библијске текстове често својеволјно тумачили. Знали су и за једну збирку месијанских места Светога писма Старога завета. Колику је улогу Свето писмо играло у њиховом животу, види се и по томе што су једну трећину ноћи у години проводили у бдењу и читању закона.

На крају своје концизне, али темељне и прегледне студије о односу Кумрана и Новог завета проф. Шелкле повлачи паралелу између кумранског учења и теологије апостола Павла и Јована, и закључује да постојеће сличности између кумранских текстова и Новог завета сведоче да кумранска заједница и Нови завет стоје на заједничком тлу позног јудејства. Да органске, директне везе између ова два света нема, сведоче битне разлике. У Кумрану се чекало спасење, док се у Новом завету већ јавило у личности Исуса Христа, која обухвата сва месијанска очекивања кумранаца и свег јудејског народа. У кумранском учењу духови светлости и мрака се боре и бориће се до краја света, а у Новом завету Христос је победио владара мрака. Религија Кумрана је болна законска праведност, праведност закона који се не може испунити, док еванђеље Христово ослобађа човека служења и потчињавања закону, тиме што поклања опроштај и синовство Божје. Читајући кумранске документе ми увиђамо колико је много нама дато, када се приликом нашега крштења изговара име Исуса Христа.

Замислимо да су се припадници кумранске заједнице негде срели са Исусом Христом и његовим апостолима. Какав би став заузели? Вероватно би га као и фарисеји сматрали „изелицом, пијаницом и другом грешника и цариника“, пошто Христос није био аскет у њиховом смислу. Због његовог опхођења са грешницима и многобошцима, они би га сматрали нечистим и грешним човеком. А шта би Христос рекао за ово друштво? Вероватно оно што је казао једном књижевнику: „Ниси далеко од царства Божјег“ (Мат. 12, 34).

Е. Чарнић

ČEDOMIR S. DRAŠKOVIĆ, BIBLIOGRAPHIE DER ORTHODOXEN THEOLOGIE IN JUGOSLAWIEN 1945—1960. SONDERDRUCK AUS OSTKIRCHLICHE STUDIEN, 10. BAND, 2/3 HEFT. AUGUSTINUS-VERLAG WÜRZBURG 1961., 221—256.

Проф. Ч. Драшковић је, као што се из наслова види, објавио библиографију радова из области православне теологије у нашој земљи, који су штампани од ослобођења до краја 1959. године. Врло педантно и са сигурним критеријумом су сви радови сврстани у групе: I Религијска философија, социологија и педагогика; II Старозаветна и новозаветна наука; III Црквена историја, право, екумена; IV Фундаментална теологија, догматика, морална теологија; V Пасторална теологија и VI Црквена уметност.

Библиографија је израђена на савремен начин, а називи радова су дати у оригиналу и немачком преводу. Она дакле пружа јасну слику шта је и колико код нас урађено у овом периоду на пољу православне теологије. Од

колике је пак користи свака библиографија — а њихов број је још увек, нажалост, врло мали — то најбоље знају сви они који се баве науком уопште. Стога је интерес за ову врсту рада у свету сваким даном све већи. Овом интересу не свакако одговорити и овај рад проф. Драшковића, који би требало не само наставити, него и нашим људима учинити приступачним.

Е. Чарпић

ЗБОРНИК ПРАВОСЛАВНОГ БОГОСЛОВСКОГ ФАКУЛТЕТА I—III, 1952—1954. БИБЛИОГРАФСКИ ПРЕГЛЕД

Зборник Православног богословског факултета.

Издање Православног богословског факултета у Београду, преко издавачког предузећа „Научна књига“, Београд.

Излазио у Београду од 1950 до 1952 год., један пут годишње у књигама формата 8° (24,5×17 см).

Уређивао редакциони одбор; одговорни уредник Радивој А. Јосић.

Штампарија: „Научна књига“, Београд.

I књ., 1950, стр. 198+(1); посвећено седамдесетогодишњици професора Драгутина Н. Анастасијевића.

II књ., 1951, стр. 576+(7); посвећено † Јордану П. Илићу.

III књ. за 1952, 1954, стр. 256+(3).

Напомена: скраћеница н. и. означава да односни рад има извод на немачком језику; скраћеница е. и. означава да односни рад има извод на енглеском језику; скраћеница ф. и. означава да односни рад има извод на француском језику.

АНАСТАСИЈЕВИЋ ДРАГУТИН Н.

1. Роман „Слаткопевац“. I, 14—28, н.и.

ВУЧИЋ РАДМИЛО

2. О позиву наставника. III, 217—229, ф.и.

ГАРДАШЕВИЋ БЛАГОТА М.

3. Улога првих хришћанских општина у организацији цркве. I, 147—173, н.и.
4. Црква као правна институција. II, 239—267, е.и.
5. Црквена казна над убицама у Византији као средство за остварење јеванђелских заповести. II, 415—432, е.и.
6. Писац најстаријег уџбеника православног црквеног права (Јевтимије или Евгеније Јовановић?). III, 165—180, ф.и.

ГЛУМАЦ ДУШАН Ј.

7. Најстарији докуменат антисемитизма. I, 41—54, н.и.
8. Књига псалама. Псалм 2. Псалм 3. II, 49—88, е.и.
9. О односима православне цркве са англиканском и њезиној хиротонији. II, 433—494, е.и.
10. Књига псалама. Псалм 4. III, 47—62, ф.и.

ДИМИТРИЈЕВИЋ ДИМИТРИЈЕ А.

11. Питање аутономије морала у односу на Бога као елементарни етички проблем. I, 107—117, н.и.
12. Етика старозаветног откровења. II, 141—176, е.и.
13. Карактерне особине етика с нарочитим истицањем светосавске етике. II, 269—310, е.и.
14. Питање остварљивости етичких заповести Господа Исуса Христа. III, 89—120, ф.и.

ДРАШКОВИЋ ЧЕДОМИР С.

15. Облици проповеди Господа Исуса Христа [и апостола]. I, 87—106, н.и.
16. Појава и формирање хришћанске омилије. II, 177—199, е.и.
17. Златни век хришћанске проповеди. II, 201—238, е.и.
18. Из историје хришћанске проповеди. II, 311—322, е.и.
19. Увод у основне проблеме омилијике. III, 121—164, ф.и.

ДУРКОВИЋ-ЈАКШИЋ ЉУБОМИР Р.

20. Историја законодавства и судства о браку у ослобођеној Шумадији до 1888. године. I, 175—191, н.и.
21. Покушај црквене конференције у Нишу 1761 да поврати патријарха Гаврила III на пећки престо. II, 135—139, е.и.
22. Његош и Српска православна општина у Трсту. II, 323—367 са 12 репр., е.и.
23. Српска православна општина у Пероју (Прилог историји Срба у Истри). II, 369—373 са 1 репр., е.и.
24. Почети односа између Српске и Англиканске цркве у XIX веку. II, 375—391, е.и.
25. Књижевни рад Платона Јовановића епископа бањалучког. II, 495—505, е.и. [са библиографијом радова Пл. Јовановића].

ЕРДЕЉАН МИЛОШ М.

26. Новопронађени свитци старозаветних и других књига у близини Јерихона. I, 193—198, н.и.
27. Супституција имена Божјег JHVH у Ст. завету. II, 393—413, е.и.

ИЛИЋ ЈОРДАН П.

28. Васпитни идеали хришћанске религије. I, 75—85, н.и.

ЈОСИЋ РАДИВОЈ А.

29. Увод у егзегезу „Шестоднева“ — библијске космогоније и геогоније. I, 29—40, н.и.
30. Егзегеза „Шестоднева“ — библијске космогоније и геогоније. II, 21—33, е.и.
31. Проблем постанка живота на земљи (Богословско-апологетска скица). III, 3—32, ф.и.

КОНСТАНТИНОВИЋ ГРИГОРИЈЕ Н.

32. Ориген (Догматско-патролошка расправа). II, 507—526, е.и.

ЛАЗАРЕВИЋ НЕБОЈЅА М.

33. Библиотека Српске патријаршије. II, 535—553, е.и.

ЛОРЕНЦ БОРИСЛАВ М.

34. Религиозна теорија новца. I, 67—74, н.и.
35. Порекло религије. II, 35—47, е.и.
36. Вера у човечанство. III, 63—70, ф.и.

МИЛИН ЛАЗАР

37. Стварност смрти и васкрсења Господа Исуса Христа (Апологетска студија). III, 181—216, ф.и.

МИРКОВИЋ ЛАЗАР Ј.

38. Недеља. I, 55—66, н.и.
39. Крстовдан. II, 13—20, е.и.
40. Празник рођења Христова. III, 33—46, ф.и.

НАСТАВНИЦИ ПРАВОСЛАВНОГ БОГОСЛОВСКОГ ФАКУЛТЕТА

41. Професор и академик Д-р Драгутин Анастасијевић, велики добротвор Православног богословског факултета. I, 7—14, н.и. [са библиографијом радова Д. Н. Анастасијевића].
42. † Д-р Јордан П. Илић редовни професор Педагогике и Методике религијске наставе на Православном богословском факултету Универзитета у Београду. II, 7—11, е.и.

ПАВЛОВИЋ ЛЕОНТИЈЕ Ј.

43. Српске манастирске болнице у доба Немањића. II, 555—566, е.и.
44. Преглед светих моштију кроз историју у Српској православној цркви. III, 231—257, ф.и.

ПОПОВИЋ ВЛАДАН Д.

45. Појам Бога код Аристотела. II, 567—576, е.и.

САВЕТ ПРАВ. БОГОСЛОВСКОГ ФАКУЛТЕТА

46. † Д-р Драгутин Анастасијевић академик и редовни професор универзитета велики добротвор Прав. богословског факултета. II, 577.

БИРИЋ АЛЕКСАНДАР Б.

47. Прилог проучавању акцентуације у данашњем црквеном језику. II, 527—533, е.и.

ФРАДИНСКИ ВИКЕНТИЈЕ Ф.

48. Јерменско-Григоријанска црква (Поводом решавања питања њене уније са Источно-православном црквом). I, 119—146, н.и.

49. Сирско-јаковитска црква (Поводом решавања питања њене уније са Источно-православном црквом). II, 89—105, е.и.

50. Абисинска црква (Поводом решавања питања њене уније са Источно-православном црквом). II, 107—133, е.и.

51. Сирско-халдејска или источносирска Несторијанска црква (Поводом решавања питања њеног присаједињења источноправославној цркви). III, 71—88, ф.и.

Љубомир Никић

БОГОСЛОВЉЕ I—XV, 1926—1940.

БИБЛИОГРАФСКИ ПРЕГЛЕД

Б о г о с л о в љ е .

Орган Православног богословског факултета у Београду.

Издао у Београду од 1926. до 1940. год., четири пута годишње у свескама формата 8^о (24×16 см).

Уредник: Димитрије Стефановић (I—XV).

Власник у име Богословског факултета: Стеван М. Димитријевић (I—XI); Драгутин Н. Анастасијевић (XI₂—XV).

Штампариа: Задруга штампарских радника „Родољуб“, Београд (I—II); Графички завод „Макарије“ А. Д., Београд — Земун (II₂—III); „Привредник“, Београд (IV—XV).

1926, год.	I, св. 1, 2, 3, 4; стр. 380	+ садржај стр. 4
1927, год.	II, св. 1, 2, 3, 4; стр. 328	+ садржај стр. 4
1928, год.	III, св. 1, 2, 3, 4; стр. 326	
1929, год.	IV, св. 1, 2, 3, 4; стр. 335+(1)	
1930, год.	V, св. 1, 2, 3, 4; стр. 338	+ садржај стр. IV
1931, год.	VI, св. 1, 2, 3, 4; стр. 338	+ садржај стр. IV
1932, год.	VII, св. 1, 2, 3, 4; стр. 368	+ садржај стр. (IV)
1933, год.	VIII, св. 1, 2, 3, 4; стр. 382	+ садржај стр. IV
1934, год.	IX, св. 1, 2, 3, 4; стр. 400	+ садржај стр. IV
1935, год.	X, св. 1, 2—3, 4; стр. 447+(1)	+ садржај стр. IV
1936, год.	XI, св. 1, 2, 3, 4; стр. 428	+ садржај стр. IV
1937, год.	XII, св. 1, 2, 3—4; стр. 368	+ садржај стр. (IV)
1938, год.	XIII, св. 1, 2, 3—4; стр. 339	+ садржај стр. (IV)
1939, год.	XIV, св. 1, 2, 3—4; стр. 348	+ садржај стр. (IV)
1940, год.	XV, св. 1, 2, 3—4; стр. 316	+ садржај стр. (IV)

I. ИНДЕКС АУТОРА: ЧЛАНЦИ И РАСПРАВЕ

АКАЈОМОВ НИКОЛА

1. Учење Корана о Исусу Христу. X: 1 57—64.

АНАСТАСИЈЕВИЋ ДРАГУТИН Н.

2. Година преноса моштију св. Симеуна из Хилаџдара у Студеницу I: 1, 67—79.
 3. Првобитни постанак имена и манастира Хиландара. II: 1, 50—57; 2, 134—138.
 4. Листина манастира Петре од октобра 1395. год. и потврда цариградског патријарха у српском преводу. II: 4, 297—301 [штампано као прилог уз рад бр. 150].
 5. † Фјодор Ивановић Успенски. IV: 1, 52—62.
 6. Споменици из старих цркава у „Санџаку“ неиздани или с погрешкама издани. VI: 1, 64—72.
 7. Како је Сократ свом ученику, неверном Аристодему, названом по расту „Малом“, доказао да има Бога (Ксенофонт, Успомене о Сократу, I, 4). VII: 4, 279—283 [превод с грчког].
 8. Кроз једну збирку новијих аката цариградске патријаршије о њеним епархијама. VIII: 2, 109—123.
 9. Летопис Никољски. IX: 4, 364—370.
 10. Је ли Свети Сава крунисао Провенчаног? X: 2—3, 211—312.
 11. Свети Сава је умро 1236. године. XI: 3, 237—275.
 12. „Света словеса“ Св. Саве заиста су постојала. XII: 3—4, 258—261.
- В. бр. 327, 335.

АНОНИМ

— В. бр. 234, 279.

БРАДВАРЕВИЋ СВЕТИСЛАВ

13. Спор о ваљаности брака. X: 4, 431—437.
14. Да ли је у грађанском законодавству о браку остао status quo и после ступања на снагу чл. 129 сл. а) т. 3 и 4 Устава Српске православне цркве. XIII: 2, 162—167.

БРАЈЕР ДРАГОШ

15. Хришћанство и природне науке. VI: 3, 218—225.

ВЕСЕЛИНОВИЋ РАЈКО ЛАВ.

16. Како је постала Српска карловачка архиепископија и митрополија. Поглед на развој њен до сједињења са Београдском митрополијом у времџ митрополита Мојсија Петровића. X: 4, 410—431; XI: 1, 83—105.
17. Стање српске цркве од пада српских држава под турску управу до обновљења под патријархом Макаријем. XII: 3—4, 266—293.

ВЛАХОВИЋ ВЛАЈКО

18. Литургијски материјал у старим српским биографијама XIII века. VII: 3, 230—243; 4, 335—351; VIII: 1, 60—78; 2, 144—159.

ВЛАЧИЋ ЉУБО

19. Конфинирање архимандрита Зелића у Бечу. X: 1, 64—72.
20. Одлука цара Франца I о унијаћењу православних у Далмацији (По необјављеним тајним актима архиве Далматинског намесништва). XI: 1, 64—82 са 1 репр.
21. Петровић Петар II Његош (По необелодањеним тајним актима архиве Далматинског намесништва). XI: 2, 173—188 са 1 репр.; 3, 287—293; 4, 391—405; XII: 2, 160—174.
22. Семинар у Шибенику за православне ђаке будуће унијате. По необелодањеним тајним актима Далматинског губернијума. XV: 3—4, 278—294.

ВУЛИЋ НИКОЛА

— В. бр. 272.

ГАРДАШЕВИЋ БЛАГОТА М.

— В. бр. 294.

ГЕОРГИЈЕВСКИ МИХАИЛО А.

23. *Епосолоз*. I: 3, 277—281.

ГЛУМАЦ ДУШАН Ј.

24. Брак и социални положај жене код Јевреја. II: 2, 81—91; 4, 259—270; III: 2, 81—99; 3, 161—168; 4, 241—251; IV: 3, 189—203; 4, 271—284; V: 1, 29—43; 2, 89—111.
25. Пасха. V: 3, 169—179; 4, 271—277; VI: 1, 1—25.
26. О Талмуду. VI: 3, 173—190; 4, 255—268; VII: 2, 142—154.
27. Талмудски трахтат о пасхи (Pesahim). (У преводу са јеврејског и са коментаром). VIII: 1, 1—30.
28. Да ли је Христова последња вечера била пасхална? VIII: 2, 97—109; 3, 189—198; 4, 289—302.
— Одговор Г. D-гу Ј. Обершком. В. бр. 293.
29. Јосија, цар Јудин, и Асирци. XI: 2, 129—146; 4, 317—336; XII: 2, 113—127; 3—4, 211—226; XIII: 1, 3—14; 2, 89—98; 3—4, 181—193; XIV: 1, 1—14; 2, 97—103; 3—4, 295—305.
30. Књига псалама. Са јеврејскога и грчкога текста превео и протумачио — ——. Псалам 1. XV: 3—4, 232—248.
— В. бр. 213, 222, 263, 278, 292, 315, 340.

ГРАНИЋ ФИЛАРЕТ

31. Правни положај и организација грчких манастира по Јустинијанову праву. III: 3, 181—196; 4, 269—278.
32. Црквена историја и Црквено право на трећем међународном конгресу за византијске студије у Атини. VI: 1, 72—78.
33. Прилози правној историји манастира у грчким областима позноримског царства у IV—VI веку. I Престанак чланства у манастирској заједници. VI: 3, 191—200.
34. II. Дисциплинарно-казнено право за монахе. VI: 4, 269—289.
35. [III]. Ступање у манастирску заједницу. VII: 1, 1—22.
36. Узимање монаха у клир у старој цркви. VII: 4, 283—289.
37. Било и клепало у египатским и палестинским манастирима старе цркве. VIII: 4, 302—307.
38. Критичко издање канонских зборника цариградског патријарха Јована Схоластика. IX: 2, 186.
39. Црквеноправне одредбе хиландарског типака Св. Саве о настојатељу и осталим манастирским функционарима. X: 2—3, 171—188.
40. Проблем сазива васељенског сабора. XII: 1, 33—39.
41. Два документа о црквеном службовању епископа горњо-карловачког Сергија Каћанског. XV: 1, 11—13.
— В. бр. 343, 357.

ГРДАНИЧКИ ДАМАСКИН

42. Једна збирка проповеди из краја XVIII века. Проповеди Стевана Урошевића. I: 4, 357—367.
43. Добротворна улога цркве. III: 1, 34—41.
44. Посланице митрополита Павла Ненадовића (1699—1768). Прилог за историју српског црквеног пастирства и проповедништва у XVIII веку. IV: 1, 7—36.
45. Мисли о свештенству О. Јована Кронштатског — Поводом двадесетогодишњице од његове смрти. IV: 2, 130—139; 3, 212—225.
46. Васпитни путеви цркве (Основи пастирског рада са децом). IV: 4, 303—326.
— В. бр. 313, 319, 333, 356.

ГРУЈИЋ РАДОСЛАВ М.

47. Епархијска властелинства у средњовековној Србији. VII: 2, 93—142 са 6 карата; 3, 181—200.
48. Случај промене имена при хиротонисању епископа. VIII: 2, 160—161.
49. Једна слика из живота београдског свештенства 1721. год. VIII: 2, 162—164.
50. Култ Св. Саве у Карловачкој митрополији XVIII и XIX века. X: 2—3, 133—170.

51. Стратимировићево архипастирство. Поводом докторске дисертације Ђоке М. Слијепчевића. XIV: 1, 14—40.
52. Српски споменици северно од Саве и Дунава пре 1690 године. XV: 1, 1—11.
- В. бр. 329.

ДАКИЋ ВЛАДИМИР

53. Шта би требало учинити у интересу верске наставе у основним школама. XI: 4, 412—421.

ДИМИТРИЈЕВИЋ ДИМИТРИЈЕ А.

5. Каузалитет као принцип научног објашњења света. XV: 1, 43—59.

ДИМИТРИЈЕВИЋ СТЕВАН М.

55. Стевана Стратимировића, митрополита карловачког, план за ослобођење српског народа. I: 1, 38—66.
56. Грб Српске Патријаршије. IV: 2, 94—124 са 4 репр.
57. Православни Богословски факултет у својој десетој години. V: 1, 72—76.
58. Први конгрес претставника православних богословских факултета, одржан у Атини од 29 новембра до 3 децембра 1936 године. XII: 1, 1—25 са 1 репр. [потписано: Ст. М. Д.].
59. Мисија богословске науке за просвећивање црквене свести. XII: 1, 25—33.
- В. бр. 201

ДОБРОКЛОНСКИ АЛЕКСАНДАР П.

60. Црквена политика, ригористичка (ή τῆς ἀκριβείας) и попустљива (ή τῆς οἰκονομίας). Историски преглед. I: 3, 231—264 [Corrigenda I: 4, 379—380].
61. Васељенски сабори православне цркве (Њихова структура). XI: 2, 163—172; 3, 276—278.
- В. бр. 284, 298, 318, 319.

ДРАГИЋЕВИЋ РИСТО Ј.

62. Једна практична таблица за израчунавање ускршњих датума. VII: 3, 257—260.

ДУШАНИЋ СВЕТОЗАР

63. Серафим, дабробосански митрополит 1766—1772. XIV: 1, 53—63.

ЂОРЂЕВИЋ ИРИНЕЈ

64. Хуманизам као претеча англиканске реформације. II: 1, 19—49.
65. Пвинглијанство у Англиканској Реформацији. II: 3, 187—203; 4, 276—280.
66. Калвинизам у Англиканској Реформацији. III: 1, 1—16; 2, 99—124.

ЂОРЂИЋ ПЕТАР

67. Карактеристика савременог изговора нашег црквеног језика. VI: 3, 236—245.
68. Језик и културна оријентација у нашој прошлости и садашњости. VII: 3, 215—230 [Исправка VII: 4, 368].
69. О Вуковом Новом завјету (Приступно предавање, одржано 28 марта 1934). IX: 2, 97—115.
70. Прилози проучавању језика у списима Св. Саве. X: 2—3, 188—199.
- В. бр. 223, 307.

ЂУКАНОВИЋ САВО

71. Реч Божја. XV: 2, 113—136; 3—4, 248—277.
- В. бр. 239.

ЂУРОВИЋ ДИМИТРИЈЕ

72. Улога црквено-словенског језика у стварању уметничких метафора у нашој народној поезији. III: 1, 42—52.

73. Народност старо-црквенословенског језика. III: 3, 223—232; 4, 280—312.
— В. бр. 251.

ЕРДЕЉАН МИЛОШ М.

- В. бр. 266, 341.

ЖИВАНОВИЋ АЛЕКСАНДАР

74. Историјски Катихизис. V: 1, 45—51.

- Одговор г. д-р. Јордану П. Илићу на његову оцену мојих Катихеза за I и II разред основних школа. В. бр. 253.

ЗЈЕЊКОВСКИ ВАСИЛИЈЕ

- В. бр. 252.

ИЛИЋ ЈОРДАН П.

75. Борба противу религијске наставе. I: 3, 282—295.

76. Религија и образовање карактера. Психолошка испитивања и педагошки предлози Ф. В. Ферстера. I: 4, 349—357.

77. Балканске цркве као прве национално-васпитне организације Јужних Словена. II: 3, 216—234.

78. Ступњеви индивидуалног развика и васпитања. III: 1, 17—34.

79. Беседа на Гори у настави и васпитању. III: 3, 196—223.

- Одговор г. А. Живановићу, професору. В. бр. 244.

80. Савремена основна школа. VI: 3, 226—235; 4, 312—324; VII: 1, 55—70.

81. Рад Св. Саве на народном просвећивању. X: 2—3, 199—210.

- В. бр. 215, 243, 248, 249, 250, 265.

ЈАКШИЋ ДУШАН Н.

82. Св. Фотије, патријарх цариградски, и његово учење о личном својству Светога Духа. I: 3, 219—224.

83. Римски догматски термин »ex opere operatio« и његово право значење. II: 2, 103—114.

84. Учење римске цркве о „неизгладљивом карактеру“ (character indelebilis) тајни: крштења, миропомазања и свећенства (Цртица из „Упоредног богословља“). III: 3, 168—181; 4, 251—269.

85. Неколико зрнаца из Гетеових списа и говора о његовом одношају према хришћанству (Поводом стогодишњице његове смрти 22. III 1832 г.). VII: 3, 201—214.

- В. бр. 308, 336.

ЈАКШИЋ МИЛУТИН

86. Непротивљење злу. XI: 1, 52—63.

ЈОСИЋ РАДИВОЈ А.

87. Значај личности Исуса Христа за хришћанство. I: 2, 153—176.

- [Одговор на одговор Мих. Поповића, протојереја]. В. бр. 316.

88. Месијанска идеја код културних народа пре Христа. V: 4, 283—321; VI: 1, 25—63; 2, 89—135.

89. Борба против и за јеванђелског Исуса Христа. X: 4, 334—385; XI: 1, 8—51.

- В. бр. 235, 236, 273, 297, 305, 306, 310, 342, 352.

ЈУТОВИЋ МИОДРАГ

90. Титуле и потписи архиепископа и патријараха српских. IX: 3, 253—272.

КЕРН КИПРИЈАН

91. Епиклеза (молитва призивања Св. Духа) у александријским литургијама. VII: 4, 290—335.

92. Епиклеза у првим хришћанским литургијама. VIII: 4, 319—352 [оба рада потписана: Архимандрит Кипријан].

КОНСТАНТИНОВИЋ ГРИГОРИЈЕ Н.

93. Ориген. II: 2, 139—151.
94. Књижевни рад Оригенов. III: 2, 136—149.
95. Оригенова сотириологија. IV: 1, 36—52; 2, 81—93.

КОСТИЋ ДРАГУТИН

96. Кад је Теодосије писао Живот и Службу св. Петра Коришкога? IX: 4, 371—382.
97. Двоструко монашко име краљице Јелене, удовице Вукашинове. XII: 3—4, 262—266.

ЛИПОВАЦ ЈОВАН

98. Прилог познавању одношаја аустријско-црногорских за владе митрополита Петра II. Петровића Његоша. IV: 4, 298—302.

ЛОРЕНЦ БОРИСЛАВ М.

99. Метафизика и теологија физичара Ампера. I: 1, 80—89.
100. Философија на теолошком факултету. III: 1, 52—55.
101. Философија религије као теолошки задатак. IV: 1, 1—6.
102. Систем опште науке о религији. IV: 2, 125—129.
— Један значајан прилог за историју југословенске филозофије. В. бр. 354.
103. Природне науке и надприродно створење света. VI: 4, 305—312.
104. Духовна криза нашег доба (Предавање држано у Хришћ. зај. младих људи 13 дец. 1931 г.). VII: 1, 42—55.
105. Религија Спинозина (Поводом тристогодишњице од рођења Спинозиног). VIII: 1, 31—45.
106. Религија у светлости савремене науке. VIII: 3, 203—222.
107. Са VIII интернационалног конгреса за филозофију. X: 1, 72—89.
108. Психологија религије. XI: 4, 336—391; XII: 1, 39—83; 2, 128—160; 3—4, 226—258.
109. Религијска теорија сазнања. XIII: 2, 99—124.
110. Проблем бесмртности душе. XIII: 3—4, 198—210.
111. Тајна првог човека. XV: 3—4, 161—222.
— В. бр. 261, 350, 351, 353, 355, 363.

ЛУКИЋ ЈАНКО П.

112. Значење неких речи у старом црквеном словенском језику. IV: 2, 140—150.

МАКСИМОВИЋ ВЛАДАН

- Мој одговор г. Д-ру А. М. Поповићу, доценту Богословског факултета на Београдском универзитету. В. бр. 312.

МАКСИМОВИЋ ЈОВАН

113. Редовно или празнично зачало. VIII: 4, 353—361.

МАНОЈЛОВИЋ КОСТА П.

- В. бр. 218.

МАРИНКОВИЋ ЖИВАН М.

114. Четири прилога за историју нашег црквеног пастирства. IX: 1, 71—75.

МАРИЋ ДРАГОМИР

115. Христологија Св. Атанасија Великог. IX: 2, 115—122; 3, 193—226; 4, 289—312; X: 1, 22—43.
— В. бр. 282.

МАТИЋ СВЕТОЗАР

116. Писмо Гаврилово о Лутеру (Петстогодишњица Гавриловог писма). IX: 1, 5—17.

МИКИЈЕЉ МАРКО

- 117. Апостолски символ. I: 3, 270—276.
- 118. Кодрат. I: 4, 344—348.
- 119. Аристон. II: 1, 58—62.
- 120. Теофило Антијохијски. II: 3, 204—216.
- 121. Аристид. II: 4, 306—312.
- 122. Иринејево излагање гностичких јереси. III: 2, 124—136.

МИРКОВИЋ ЛАЗАР Ј.

- 123. Литургија у Православном богословском факултету у Београду. II: 1, 62—68.
- 124. Уврштење деспота Стевана Лазаревића у ред светитеља. II: 3, 161—177.
- 125. Крст у ризници цркве св. Петра у Риму. V: 2, 112—122.
- 126. Опис рукописних богослужбених књига Горње и Доње цркве у Сремским Карловцима. X: 4, 313—334.
- 127. Први конгрес православног богословља у Атини. XI: 1, 1—8.
- 128. Богородица Млекопитатељница. XIII: 1, 14—32 са 3 репр.
- 129. Једно место из Живота деспота Стевана од Константина Философа. XIV: 2, 150—151.
- В. бр. 204, 303.

МОШИН ВЛАДИМИР

- 130. Питање о првом покрштењу Руса. V: 1, 51—72; 2, 122—143.
- 131. Јоахимизам и источна теологија (Поводом књиге Eugène Anitchkof, Joachim de Flore et les milieux courtois, Paris, 1931, 8° XXIII+462). XI: 1, 106—118; 2, 188—198; 3, 301—315.
- 132. Акти братских сабора о адрфатима из XIV—XV века. XIV: 3—4, 215—238.

ПАШЕВ Г. СТ.

- В. бр. 311.

ПЕТКОВИЋ ВЛАДИМИР Р.

- 133. Ликови деспота Стевана Лазаревића. II: 3, 177—180.
- 134. Записи из манастира Никољца у Бијелом Пољу. VI: 2, 163—167.

ПЕТКОВИЋ МИЛИЦА Р.

- 135. Постанак Охридске патријаршије. IX: 1, 18—25.

ПОПОВИЋ АТАНАСИЈЕ М.

- Одговор г. Владану Максимовићу, професору универзитета у пензији. В. бр. 276.
- 136. Хришћанска љубав. XIII: 3—4, 210—250.
- В. бр. 275, 300.

ПОПОВИЋ ЈУСТИН СП.

- 137. О суштини православне аксиологије и критериологије. X: 1, 1—22.
- 138. Тајна личности митрополита Антонија и његов значај за православно словенство. XIV: 1, 40—53 [потписано: Архимандрит Јустин].
- 139. Вакрсење Богочовека Христа. XIV: 2, 109—120 [потписано као бр. 138].
- 140. О рају руске душе. XIV: 3—4, 193—201 [потписано: Архимандрит Dr Јустин].
- 141. Достојевски као пророк и апостол православног реализма. XV: 2, 91—102 [потписано као бр. 140].
- В. бр. 269, 274.

ПОПОВИЋ МИХАИЛО

- Одговор на оцену Др. Р. Јосића мојега превода „Проблеми живота“. В. бр. 260.

ПУРКОВИЋ МИОДРАГ АЛ.

- 142. Неколико таблица за израчунавање ускршњих датума. VII: 2, 164—169.
- 143. Још неколико таблица за хронологију. VII: 3, 243—256.
- 144. Светитељски култови у старој српској држави према храмовном посвећивању. XIV: 2, 151—174.

РАДОВАНОВИЋ ТИХОМИР

- 145. Мојсије и критика. IV: 3, 165—189; 4, 253—271; V: 1, 1—29.
- 146. Палестински канон Старог Завета. V: 3, 179—194.
- В. бр. 212.

РАДОЈЧИЋ ЂОРЂЕ СП.

- 147. Будимљански епископи. I: 3, 265—270 [Corrigenda I: 4, 380].
- 148. Ко је отац Саве II. I: 4, 332—343.
- 149. Хронологија грачаничке повеље. I: 4, 343—344 [потписано: Ђ. С. Р.; штампано као прилог уз рад бр. 148].
- 150. Листина манастира Петре од октобра 1395. год. као извор за хронологију битке на Ровинама. II: 4, 293—297.
- 151. Манастир Поганово. II: 4, 301—306.
- 152. „Ресавско писанје“. II: 4, 312—313.
- 153. „Старьць Григоріє“. II: 4, 314—315.
- 154. „Како су Бугари добили патријаршију“. II: 4, 315.
- 155. Великосхимник Мијаило. II: 4, 316 [потписано: Ђ. С. Р.].
- 156. Маркова црква. III: 4, 278—280.
- 157. Стефан Првовенчани је заиста отац архиепископа Саве II, IV: 1, 52.
- 158. Зашто је Студеница посвећена св. Богородици Благодетелници (Евергетиди). XI: 3, 294—300; 4, 405—411.
- 159. Да ли је у XV веку постојала штампарија у Подгорици? XV: 1, 13—28.
- В. бр. 217, 220, 228, 229, 232, 258, 271, 285, 286, 287, 291, 302, 304, 314, 317, 323, 324, 325, 326, 328, 331, 332, 334.

РАДОЈЧИЋ НИКОЛА

- 160. Једно занимљиво место у Теодосијеву Животу Св. Саве. Покушај тумачења † Јована Вучковића, ректора Богословије у Срем. Карловцима. X: 2—3, 128—133.

РАЈЕВСКИ ФЕОДОР

- 161. Символичке књиге енглеске епископалне цркве са православног догматског гледишта. IX: 1, 53—70; 2, 141—174; 3, 226—239; 4, 340—364; X: 1, 43—57; 4, 404—409; XII: 3—4, 294—311; XIII: 1, 33—41; 2, 144—161; 3—4, 307—326; XIV: 1, 63—76; 2, 120—150.

РОЗОВ ВЛАДИМИР

- 162. Служба и канон св. Николи Новоме Софијскоме. V: 3, 205—219.

РУВАРАЦ ДИМИТРИЈЕ

- 163. Кореспонденција Буковинског Владике Евгенија Хакмана и Владике Вршачког Јосифа Рајачића. V: 3, 195—205.

СЕРАФИМ, СИНЂЕЛ

- 164. Св. Јован Дамаскин као догматичар. IX: 1, 25—40; 2, 123—140; 3, 239—252; 4, 312—340; X: 4, 386—403.

СЛИЈЕПЧЕВИЋ БОКО М.

- 165. Пајсије, архиепископ пећски и патријарх српски као јерарх и књижевни радник. VIII: 2, 123—144; 3, 241—283.
- 166. Укидање пећке патријаршије 1766. XIII: 3—4, 250—307.
- 167. Хумско-херцеговачка епархија и епископи (митрополити) од 1219 до краја XIX века. XIV: 3—4, 239—294; XV: 1, 28—43.
- В. бр. 337.

СОЛОВЈЕВ АЛЕКСАНДАР В.

168. Повеље цара Уроша у Хиландарском архиву. II: 4, 280—293.
169. Кад је Дечански проглашен за свеца? (Краља Душанова повеља Лимском манастиру). IV: 4, 284—298.

СТАНКОВИЋ СИМЕОН

170. Хамурабијев кодекс и Мојсије. Опште напомене о важности старог завета и негативној критици. I: 1, 25—37; 2, 176—195.
171. О подели декалога. I: 3, 225—230.
172. Основни принципи православног моралног учења. II: 1, 13—18.
173. Извори Православне Хришћанске Етике. II: 2, 115—133.
174. † Д-р Никодим Милаш, епископ далматинско-истријски. V: 4, 259—271 + 1 табл. репр. [са библиографијом радова Н. Милаша].
175. Главни принципи морално-социјалног учења Исуса Христа. VI: 2, 136—162.
— Одговор г. Д-р Чеди Марјановићу. В. бр. 280.
— В. бр. 214, 221, 227, 241, 270, 281, 283, 346, 359.

СТАНОЈЕВИЋ СТАНОЈЕ

176. Биографи Св. Саве о његовом раду за отаџбину и за народ. X: 2—3, 113—118.

СТЕФАНОВИЋ ДИМИТРИЈЕ

177. Личност Исуса Христа. I: 1, 5—14.
178. Речи Исуса Христа и њихова судбина. I: 4, 303—309.
179. Синоптичка и четврто јеванђеље. II: 4, 270—276.
180. Исус Христос као учитељ. IV: 3, 203—212.
181. Како је гласила анђелска химна о рођењу Исуса Христа. V: 1, 44.
182. Апостол Павле о цркви Христовој (Ефес. 2, 11—22). V: 4, 277—282.
183. Адресати посланице „Ефесцима“. VII: 4, 277—279.
184. Исус Христос и његови најближи. VIII: 3, 198—203.
185. Исус Христос и Јован Крститељ. IX: 1, 1—4.
186. Од чега зависи успешан пастирски рад? XII: 3—4, 312—316.
187. Исус Христос и социјално питање. XIII: 3—4, 193—198.
188. Зашто је Христос морао страдати? XIV: 2, 103—108.
189. Исус Христос пред јеврејским и римским трибуналом. XV: 2, 81—90.
— В. бр. 216, 231, 267, 268, 309, 338, 339, 344, 358, 361.

СТОЈАНОВИЋ ДУШАН

- В. бр. 230.

ТИТОВ ТЕОДОР

190. Догматика и наука. I: 1, 15—24; 2, 140—152; 3, 207—218; 4, 309—332; II: 1, 3—12; 2, 92—102.
— В. бр. 219, 224, 226, 240, 242, 246, 247, 254, 255, 256, 257, 262, 264, 277, 288, 289, 290, 295, 296, 299, 301, 322, 347, 348, 349, 362.

ТРОИЦКИ СЕРГИЈЕ

191. О мешовитим браковима. XIII: 1, 42—59.
192. Сродство по браку као брачна сметња. XIV. 3—4, 305—328.
193. Надлежност у погледу примања монаха у манастир (Канонска норма). XV: 3—4, 294—309.
— В. бр. 225.

ЋИРИЋ ИРИНЕЈ

194. Библијско казивање о постану света. (Предавање на Народном универзитету у Београду. I: 2, 107—140 [потписано: Иринеј, епископ бачки].
195. Лозанска Конференција. II: 4, 241—259 [потписано: као бр. 194].
— В. бр. 237.

ЂОРОВИЋ ВЛАДИМИР

196. Стари стихови о Св. Сави, X: 2—3, 118—121.

УРЕДНИШТВО

197. Наша прва реч. I: 1, 3—4.
198. Најновија богословска литература. I: 1, 103—104; 2, 203—204; 3, 300; 4, 378; II: 2, 160; 3, 240; 4, 325—328; III: 2, 159—160; IV: 1, 78—80 [непотписано].
199. Промена на Патријарашком Престолу Српске Православне Цркве. V: 3, испред стр. 169 + 2 табл. са репр. [непотписано].
200. † Д-р Теодор Титов, редовни професор Православног богословског факултета у Београду и сарадник часописа „Богословље“. X: 4, 448 [непотписано].
201. Седамдесет година живота г. професора Стевана М. Димитријевића. XI: 2, 199—207 са 1 репр. [са библиографијом радова Ст. М. Димитријевића и говором Ст. М. Димитријевића приликом промоције за почасног доктора богословских наука; потписано: Ур].
202. † Патријарх српски Варнава. XII: 3—4, 209—210 са 1 репр. [потписано: У].
203. [Белешка о смрти Др А. Доброклонског] XII: 3—4, 368 [непотписано].
204. † Др. Александар Павловић Доброклонски. XIII: 1, 80—87 [са библиографијом радова А. П. Доброклонског и говором Ј. Мирковића на сахрани проф. Доброклонског; потписано: У].

ФРАДИНСКИ ВИКЕНТИЈЕ Ф.

205. Живот, књижевни рад и морално-аскетско учење св. Нила Синајског. VI: 3, 200—218; 4, 269—304; VII: 1, 23—41; 2, 154—164; VIII: 1, 45—60; 3, 222—241, 4, 307—319; IX: 1, 41—53; 2, 175—185; XI: 2, 146—162; XIII: 2, 124—144; [наслов рада је касније мењан: Морално-аскетско учење св. Нила Синајског (VIII, IX, XI) одн. Учење св. Нила Синајског о монаштву (XIII)].
206. Харизматичко-јерархичка институција у старој хришћанској цркви. XVI: 3—4, 201—215.
207. Црква и држава. Њихов међусобни однос у другом периоду хришћанске цркве од 313 до 1054 г. XV: 2, 103—113.
— В. бр. 321, 345.

ХРАПОВИЦКИ АНТОНИЈЕ

— В. бр. 259.

ЦАЦИС ЂОРЂЕ

208. † Архиепископ Атине и целе Јеладе господин Хризостом (Пападопулос). XIII: 3—4, 335—339.

ЧАЈКАНОВИЋ ВЕСЕЛИН

209. Митски мотиви у традицији о деспоту Стевану. II: 3, 180—187.
210. Свети Сава у народним приповеткама. X: 2—3, 121—128.
211. Старе српске скаске и легенде о биљкама и дрвећу. XV: 3—4, 222—232.
— В. бр. 233, 238, 245, 330.

II. ОЦЕНЕ И ПРИКАЗИ

212. Ἀληθὴς ἄνθρωπος 'Α., Ἡ Κοινωνικὴ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας, Ἐν Ἀθῆναις 1928. V: 3, 253—258 (Т. Радовановић).
213. Алкалај А., Мојсије, Београд 1938. XIII. 2, 172—180 (Д. Глуман).
214. Aufhauser B. J., Ethik des Buddhismus (Religiöse Quellenschriften. Bonn, Heft 57), Düsseldorf 1929. VI: 2, 169—171 (С. Станковић).
215. Beiträge zum Bildungsproblem der höheren Mittelschule. Sonderdruck aus der »Schulpraxis«, Monatsschrift des Bernischen Lehrervereins, Jahrg. XXI, Heft. № 7. VII: 2, 170—177 (Ј. П. Илић).
216. Bakotić L. (preveo), Evangelje po Jovanu, Beograd 1930. V: 3, 230—231 Д. С. = Д. Стефановић).

217. Баласчевъ Г., Кремиковскиятъ монастирь „Св. Георги“ и древнитѣ му християнски останки (Народенъ Стражъ, год. VII, кн. 14, 1925, 6—11). II: 1, 79—80 (Б. С. Радојичић).
218. Барачки Н. М., Песме црквене о „Рождеству Христову“. II: 2, 157—159 (К. П. Манојловић).
219. Baumgarten N. de, Saint Vladimir et la conversion de la Russie, Roma 1932. IX: 1, 87—92 (Т. Титов).
220. Башагић С., Патарени и ислам (Гајрет 11, 1927, 177—179). II: 4, 322 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
221. Beeking J., Die Nächstenliebe nach der Lehre der Heiligen Schrift (Religiöse Quellenschriften, Bonn, Heft 65), Düsseldorf 1930. VI: 1, 86—87 (С. Станковић).
222. Benzinger J., Hebräische Archäologie (Angelos Lehrbücher Bd. I) Leipzig 1927. III: 4, 312—316 (Д. Глумац).
223. Богослужбени зборник са Типиком, Ср. Карловци 1937. XIII: 3—4, 328—332 (П. Ђорђевић).
224. Булгаковъ С., Агнецъ Божій. О Богочеловѣчествѣ. I., Парижъ 1934. X: 1, 90—104 (Т. Титов).
225. Булић В., Приручник са упутствима за целокупно пословање српских православних црквених општина, Вршац 1939. XIV: 2, 180—189 (С. Тројицки).
226. Бускэ Ј., Греческій расколъ, Парижъ 1925. I: 4, 368—378 (Т. Титов).
227. Wagner Fr., Der Sittlichkeitsbegriff in der antiken Ethik (Münsterische Beiträge zur Theologie, Heft 14), Münster in Westf. 1928. V: 2, 161—164 (С. Станковић).
228. Васић М., Архиепископ Данило II. — монах и уметник (Прилози 6, 1926, 231—264). II: 4, 322—323 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
229. Васић М., За самосталност српске уметности средњега века (Српски Књижевни Гласник — нова серија — 20, 1927, 590 — 598; 21, 1927, 24—32, 109—121). II: 4, 323 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
230. Велимировић Н., Омилије на недељна и празнична јеванђеља I—II, Ср. Карловци 1925. I: 2, 201—203 (Д. Стојановић).
231. Willam F. M., Das Leben Jesu im Lande und Volke Israel, Freiburg im Breisgau 1934. XI: 1, 119—123 (Д. Стефановић).
232. Вуксан Д., Епископ Марко, непознати биограф XIV. века (Ловћенски Одјек 1, 1925, 81—96). II: 3, 238—239 (Б. С. Радојичић).
233. Вулић Н., Неколико питања из античке прошлости (Глас С. К. Академије 155), Београд 1933. VIII: 3, 286—287 (В. Чајк. = В. Чајкановић).
234. Гавриловић А., Историја Српске Православне цркве, Београд 1927. IV: 2, 159—161 (И.).
235. Gahs A., Krapinski čovjek i njegovi savremenici. Najnovija otkrića o vjeri pračovjeka, Zagreb 1928. VI: 3, 245—250 (Р. А. Јосић).
236. Gahs A., Historijski razvoj porodice, Zagreb 1932. VIII: 4, 373—382 (Р. А. Јосић).
237. Глумац Д., Граматика старо-јеврејског језика, Београд 1937—39. XV: 2, 137—139 (Иринеј, епископ бачки = И. Ђирић).
238. Димитријевић Ст. М., Свети Сава у народном веровању и предању, Београд 1926. VIII: 3, 284—285 (В. Чајк. = В. Чајкановић).
239. Dimitroff St., Der Sinn der Forderungen Jesu in der Bergpredigt, Sofia 1938. XV: 1, 69—79 (С. Ђукановић).
240. Дюлгеровъ Д. В., Исусъ Христосъ-новозаветенъ първосвещеникъ испупитель. Догматическо освѣтление на испупителното дѣло Христово, София 1926. II: 3, 234—237 (Т. Титов).
241. Eberharder A., Der Kalog (Biblische Zeitfragen, 13. Folge, Heft 3—4), Münster i. W. 1930. V: 4, 321—326 (С. Станковић).
242. Herbigny M. d' — Deubner A., Evêques russes en exil. Douze ans d'épreuves (1918—1930), Roma 1931. VII: 4, 357—359 (Т. Титов).
243. Живановић А., а) Катихезе за први разред основне школе, Осиек 1929; б) Катихезе за други разред основне школе, Осиек 1930. V: 3, 249—253 (Ј. П. Илић).

244. Живановић А., Одговор г. д-р Јордану П. Илићу на његову оцену мојих Катихеза за I и II разред основних школа (Богословље V: 4, 326—332). V: 4, 332—338 (Ј. П. Илић).
245. Jugie M., *Theologia dogmatica christianorum orientalium ab ecclesia catholica dissidentium* I, III, IV, Parisiis, 1926, 1930, 1931. VIII: 4, 362—373 (Т. Титов).
246. Зборник за етнографију и фолклор Јужне Србије и суседних области I. Уредник В. С. Радовановић, Скопље 1931. VIII: 3, 285—286 (В. Чајк. = Чајкановић).
247. Seeberg R., *Christliche Dogmatik* I, Erlangen-Leipzig 1924. I: 1, 90—99 (Т. Титов).
248. Seeberg R., *Christliche Dogmatik* II, Erlangen-Leipzig 1925. II: 1, 70—74 (Т. Титов).
249. Зњњковскій В. В., О религиозномъ воспитаніи въ семьмъ (Вопросы религиознаго воспитанія и образованія III, Парижъ 1928, 56—95). VII: 4, 359—363 (Ј. П. Илић).
250. Зњњковскій В. В., О руководителяхъ юношескихъ организаций религиознаго воспитанія и образованія II, Парижъ 1928, 66—74). VII: 4, 363—364 (Ј. П. Илић).
251. Зњњковскій В. В., Система культурнаго дуализма (Современія записки № 38, Парижъ 1929, 353—379). VII: 4, 364—368. (Ј. П. Илић).
252. Известия по русскому языку и словесности Академии наук С. С. С. Р., Ленинград 1928. V: 2, 164—167 (Д. Буровић).
253. Илић Ј. П., Ка новој основи религиске наставе, Београд 1938. XIII: 3—4, 327—328 (В. Зјењковски).
254. Илић Ј. П., Оцена: А. Живановић, а) Катихазе за први разред основне школе, Осиек 1929; б) Катихазе за други разред основне школе, Осиек 1930 (Богословље V: 3, 249—253). V: 4, 326—332 (А. Живановић).
255. Јакшић Д. Н., Живот и учење св. Јована Златоуста, Ср. Карловци 1934. IX: 4, 383—393 (Т. Титов).
256. Јакшић Д. Н., Лично својство Светог Духа по учењу православне цркве са обзиром на римски догмат »Filioque«, Ср. Карловци 1931. VII: 4, 352—353 (Т. Титов).
257. Јакшић Д. Н., Письма Васиља Васильевича Болотова Александру Алексѣевичу Карѣву, Ср. Карловци 1931. VII: 4, 354 (Т. Титов).
258. Јакшић Д. Н., Поводом енциклике папе Пија XI о васељенском сабору ефеском — Посвећује се 1500-годишњици III. васељенског сабора, Ср. Карловци 1932. VIII: 1, 79—80 (Т. Титов).
259. Јовановић Сл., Влада Милана Обреновића (2, Београд 1927, 102—111). II: 4, 323 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
260. Јосиф Р. А., Борба против и за јеванђелског Исуса Христа, Београд 1936. XI: 4, 422 († Митрополит Антоније = А. Храповицки).
261. Јосиф Р. А., Оцена: Флајшман, Проблеми живота с гледишта социјализма и хришћанства. Превоо Мих. Поповић, Београд 1927 (Богословље III: 2, 145—155). III: 4, 317—322 (Мих. Поповић).
262. Јосиф Р. А., Хришћанска религија и песимизам, Београд 1925. I: 3, 296—300 (Б. Лоренц).
263. Kalt Edm., *Biblische Archäologie*, Freiburg im Breisgau 1924. III: 2, 157—159 (Д. Глумач).
264. Карсавинъ Л. П., О началахъ (Опытъ христіанской метафизики). I: Богъ и тварный міръ, Берлинъ 1926. II: 4, 318—322 (Т. Титов).
265. *Katechetische Blätter*, Zeitschrift für katholische Religionspädagogik, München 1936, Heft I. XI: 1, 123—128 (Ј. П. Илић).
266. Kittel Rud., *Biblia Hebraica*, Stuttgartiae 1937. XIV: 2, 189—192 (М. Ердельан).
267. Klausner J., *Jesus von Nazareth*, Berlin 1930. VII: 1, 70—74 (Д. Стефановић).
268. Knopf Rud., *Einführung in das Neue Testament*. Bibelkunde des Neuen Testaments. Geschichte und Religion des Urchristentums, Giessen 1934. X: 4, 438—441 (Д. Стефановић).
269. Костић В. Ј., Проблем спасења по учењу св. Василија Великог (το κρο-
βύσμα της σωτηρίας κατά την διδασκαλίαν του αγίου και μεγάλου Βασίλειου),

- Атина 1936. XII: 3—4, 360—368 (Архимандрит Јустин = Ј. Сп. Поповић).
270. Костић Ж., Вегетеријанство и етика (Издања Вегетаријанског друштва „Лав Толстој“ св. 6), Београд 1930. VI: 1, 79—83 (С. Станковић).
 271. Костић М., Историја фрањевачког манастира у Београду (Прилози 6, 1926, 191—197). II: 4, 323 (Б. С. Р. = Ђ. С. Радојичић).
 272. Lebreton J. — Zeiller J., *L'église primitive*, Paris 1934. X: 1, 104—107 (Н. Вулић).
 273. Лоренц Б., Мисао и акција, Београд 1930. VII: 1, 75—92 (Р. А. Јосић).
 274. Лоренц Б., Психологија и филозофија религије, Београд 1939. XV: 1, 60—69 (Архимандрит Др Јустин = Ј. Сп. Поповић).
 275. Максимовић Вл., Венац живота. Систем моралне филозофије, Београд 1936. XII: 1, 84—111 (Ат. М. Поповић).
 276. Максимовић Вл., Мој одговор г. Д-ру А. М. Поповићу, доценту Богословског факултета на Београдском универзитету (Богословље XII: 2, 174—190). XII: 2, 190—206 (Ат. М. Поповић).
 277. Malvy A. — Viller M., *La confession orthodoxe de Pierre Mogila, métropolitain de Kiev (1633—1646), approuvée par les patriarches grecs au XVIIe siècle. Texte latin inédit, publié avec introduction et notes critiques*, Paris 1928. VIII: 2, 165—184 (Т. Титов).
 278. Manojlović G., *Povijest starog Orijenta I: Od najstarijih vremena do u jedanaesto stoljeće prije Isusa*, sv. 1—3, Zagreb. 1923, IV: 3, 247—252 (Д. Глумац).
 279. Марјановић Ч., Наша религиозност и питање о уређењу свештеничког стања (Библиотека савремених религиозно-моралних питања књ. 22—23), Београд 1928. IV: 2, 161—164 (†).
 280. Марјановић Ч., Питање о религиозно-моралном образовању у нашим средњим школама (Библиотека савремених религиозно-моралних питања књ. 30—31, стр. 49—79), Београд 1931. VI: 4, 324—333 (С. Станковић).
 281. Марјановић Ч., Хришћанска етика за ученике VII разреда, (Пробно издање), Београд 1929. V: 3, 231—249 (С. Станковић).
 282. Mausbach J., *Katholische Moraltheologie I, II, III*, Münster i. W. 1927 X: 4, 444—447 (Д. Марин).
 283. Mausbach J., *Katholische Moraltheologie I, II, III*, Münster i. W. 1927⁵⁻⁶, 1923³⁻⁵, 1923⁴⁻⁵. V: 2, 158—161 (С. Станковић).
 284. Микијељ М., Историја хришћанске књижевности. Апостолски мужеви I, Београд 1926. I: 2, 196—200 (А. П. Доброклонски).
 285. Мирковић Ј., Богојављенске народне песме (Прилози 6, 1926, 202—205). II: 4, 323 (Б. С. Р. = Ђ. С. Радојичић).
 286. Мирковић Ј., Једна фреска из циклуса чуда Св. Арханђела Михаила (Прилози 6, 1926, 265—268). II: 4, 323 (Б. С. Р. = Ђ. С. Радојичић).
 287. Мирковић Ј., Часни пости у Горском Вијенцу (Прилози 6, 1926, 269—270). II: 4, 323—324 (Б. С. Р. = Ђ. С. Радојичић).
 288. Mihailovici P., *Legaturi culturalebisericești, dintre romini și rusi in secolul XV—XX*. Schita istorica, Chișinău 1932. VIII: 1, 81—82 (Т. Титов).
 289. Mihailovici P., *Opt documente moldovanești dinainte de Stefan cel Mare*, Iași 1933. IX: 3, 285—286 (Т. Титов).
 290. Mihailovici P., *Măratarii Rominești din Bulgaria și Grecia (1468—1866)*, Chișinău 1933. IX: 3, 286 (Т. Титов).
 291. Никовъ П., Образи на видинския князь Михаила Шишмана и на семейството му (Известия на историческото дружество 6, 1924, 77—89). II: 2, 159) Ђ. С. Р. = Ђ. С. Радојичић).
 292. Нури Хаџић О., Мухамед и Коран. Културна историја Ислама I, Београд 1931. VII: 3, 261—276 (Д. Глумац).
 293. Oberški J., *Oscena: Д. Глумац, Социјални положај жене код старих Јевреја (Bogoslovska smotra XXI, 1933, 1, 94)*. VIII: 2, 184—187 (Д. Глумац).
 294. Παπαγωτάκος Π., *Ἐκκλησία καὶ πολιτεία ἀνὰ τοὺς αἰῶνας (33 — 1939 π. х.) Σύστη ματική συμβολή εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον*, Ἀθήναι 1939. XV: 2, 153—160 (Б. Гардашевић).
 295. Παπαδόπουλος Χ., *Τὸ πρωτεῖον τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης. Ἱστορική καὶ κριτική μελέτη* Ἀθήνησσι 1933. IX: 1, 76—86 (Т. Титов).

296. Παλαδοπούλου Χ., Ἡ τρίτη οἰκουμένη καὶ τὸ Πρωτεῖον τοῦ ἐπισκόπου Ρόδου, Ἐν Ἀθήναις 1932.
IX: 3, 281—284 (Т. Титов).
297. Парента М., Аποлогетика. Учебник за богословије, Ср. Карловци 1927.
III: 1, 65—78 (Р. А. Јосиф).
298. Patterson L., Theodora of Mopsuestia and Thought, London 1926. V: 2, 154—158 (А. П. Доброклонски).
299. Пашевъ Г. Ст., Нравственото учение на Исуса Христа, София 1932. VIII: 1, 87—92 (Т. Титов).
300. Пашевъ Г. Ст., Православно-християнско учение за нравствеността (Нравствено богословие) I, София 1939. XV: 2, 139—153 (Ат. М. Поповић).
301. Пашевъ Г. Ст., Современиѣ социални задачи на Българската православна църква, София 1934. IX: 1, 93—95 (Т. Титов).
302. Петковић В. Р., Ликови Стефана и Лазара Мусића у Павлици (Прилози 6, 1926, 221—227). II: 4, 324 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
303. Petković V. R., La peinture serbe du Moyen Age I. (Musée de l'histoire de l'art — Monuments serbes VI.), Beograd 1930. VI: 4, 333—338 (Д. Мирковић).
304. Петковић В. Р. — Татић Ж., Манастир Каленић (Народни музеј у Београду — Српски споменици IV), Вршац 1926. II: 4, 324 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
305. Петковић Ж., Има ли живота после смрти?, Београд 1934. IX: 4, 393—400 (Р. А. Јосиф).
306. Петковић Ж., Неки преисториски цртежи и најстарија балканска писмена, Београд 1934. IX: 2, 186—192 (Р. А. Јосиф).
307. Петковић С., Речник црквенословенскога језика, Ср. Карловци 1935. XI: 2, 213—216 (П. Ђорђевић).
308. Petrov Fr. S., Moderni konvertiti, Split 1926. II: 1, 77—78 (Др. Д. Ј. = Д. Н. Јакшић).
309. Петровић В. М. — Kingston Fr. W. (превели), Свето јеванђеље по Јовану, London 1927. II: 3, 237—238 (Д. С. = Д. Стефановић).
310. Planck M., Religion und Naturwissenschaft, Leipzig 1938. XIII: 1, 60—79 (Р. А. Јосиф).
311. Поповић Ат. М., Морални закон I: Природни морални закон, Београд 1938. XIV: 1, 77—89 (Г. Ст. Пашев).
312. Поповић Ат. М., Оцена: Вл. Максимовић, Венац живота, Систем моралне филозофије, Београд 1936. (Богословље XII: 1, 84—111). XII: 2, 174—190 (Вл. Максимовић).
313. Поповић Ат. М., Свештеник. Савремене дужности пастира у парохији, Београд 1926. II: 4, 316—318 (Д. Грданички).
314. Поповић Јан., Манастир Грачаница, Београд 1927. II: 4, 324 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
315. Поповић Ј. Сп., Догматика Православне цркве (Православна филозофија истине) II: Богочовек и његово дело (Христологија и Сотериологија), Београд 1935. XI: 4, 423—428 (Д. Глумац).
316. Поповић Мих., Одговор на оцену Др. Р. Јосифа мојега превода „Проблеми живота“ (Богословље III: 4, 317—322). III: 4, 322—326 (Р. А. Јосиф).
317. Поповић П. Ј., Класичан патос цркве Грачанице (Прилози 6, 1926, 110—111). II: 4, 324 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
318. Посновъ Проф., Първиятъ вселенски никейски съборъ и неговото църковно-историческо значение (По случай 1600 годишния юбилей на първия вселенски съборъ 325 — 1925. г.) София 1925. II: 1, 68—70 (А. П. Доброклонски).
319. Православная мысль. Труды православнаго Богословскаго Института въ Парижѣ I, 1928. IV: 2, 150—159; 3, 229—247 (А. П. Доброклонски — српски превод Д. Грданичког).
320. Pullan L., Religion since the Reformation, Oxford 1924. I: 1, 99—103 (И. Ђорђевић).
321. Рајевски Ф., Символичке књиге енглеске епископалне цркве са православног догматског гледишта, Београд 1939. XV: 3—4, 310—313 (В. Фрадински).

322. Рамачарака Јогъ, Жизнь Иисуса Христа въ оккультном освѣщеніи. Мистическое Христианство, Рига 1932. VIII: 1, 82—87 (Т. Титов).
323. Розов Вл., Српски рукописи Јерусалима и Синаја (Јужнословенски филолог 5, 1925—26, 118—129). II: 4, 324 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
324. Руварац Д., Аутобиографија и библиографија, Нови Сад 1927. III: 3, 239—240 (Б. С. Радојичић).
325. Руварац Д., Покрово-богородичине школе у Карловцима (1749—1769), Ср. Карловци 1926. II: 4, 324 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
326. Соловјев А., Повеља краља Душана о манастиру Св. Николе у Врањи (Прилози VII, 1927, 107—115). III: 4, 316—317 (Б. С. Радојичић).
327. Соловјев А. — Мошин В., Грчке повеље српских владара (Српска краљевска академија, Зборник за историју, језик и књижевност српскога народа III одељ. VII књ.), Београд 1936. XII: 3—4, 317—356 (Д. Н. Анастасијевић).
328. Станојевић М., Прилози за познавање Тимочке Крајине III (из извештаја Зајечарске Гимназије за 1926—27 год.). II: 4, 324—325 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
329. Станојевић Ст., Свети Сава, Београд 1935. X: 4, 441—443 (Р. М. Грујић).
330. Стефановић Д. (превео), (а) Јеванђеље по Матеју, Београд 1929; (б) Јеванђеље по Марку, Београд 1929; (в) Јеванђеље по Луци, Београд 1929; (г) Јеванђеље по Јовану, Београд 1929. IV: 4, 327—330 (В. Чајк. = В. Чајкановић).
331. Стојановић Љ., Стари српски родослови и летописи (Српска краљевска академија, Зборник за историју, језик и књижевност српскога народа I одељ. XVI књ.), Београд 1927. II: 4, 325 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
332. Стрика Б., Фрушкогорски манастири, Загреб 1927. II: 4, 325 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
333. Трбојевић П., Проповеди I, Ср. Митровица 1927. III: 2, 155—157 (Д. Грданички).
334. Ђоровић В., Свети Сава у народном предању (Из старих ризница књ. 2), Београд 1927. II: 4, 325 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
335. Ђоровић В., Списи Св. Саве (Српска краљевска академија, Зборник за историју, језик и књижевност српскога народа I одељ. XVIII књ.), Београд — Ср. Карловци 1928. V: 3, 219—230 (Д. Н. Анастасијевић).
336. Die Union mit den Ostkirchen. Bericht über die Wiener Unionstagung, Pfingsten 1926, herausgegeben von J. Hollnsteiner, Graz—Leipzig 1928. IV: 1, 63—79 (Д. Н. Јакшић).
337. Vasmer M., B. Kopitars Briefwechsel mit Jakob Grimm (Aus dem Abhandlungen der Preussischen Akademie der Wissenschaften, Jahrg. 1937, Phil. — hist. Kl., № 7), Berlin 1938. XIII: 3—4, 332—334 (Б. М. Слијепчевић).
338. Feine P., Einleitung in das Neue Testament, Leipzig 1930s. VI: 2, 167—169 (Д. Стефановић).
339. Felder H., Jesus von Nazareth (Ein Christusbuch), Paderborn 1937. XIII: 2, 168—171 (Д. Стефановић).
340. Fiebig P., Der Talmud, seine Entstehung, sein Wesen, sein Inhalt, unter besonderer Berücksichtigung seiner Bedeutung für die neutestamentliche Wissenschaft, Leipzig 1929; VII: 2, 177—180 (Д. Глуман).
341. Fischer J., Das Buch Isaias übersetzt und erklärt (Die Heilige Schrift des Alten Testamentes, VII Bd. 1 Abt.); I—II, Bonn 1937, 1939. XV: 3—4, 314—316 (М. Ердељан).
342. Флајшман, Проблеми живота с гледишта социјализма и хришћанства. Превео Мих. Поповић, Београд 1927. III: 2, 149—155 (Р. А. Јосић).
343. Фрадински В., Св. Нил Синајски, његов живот, књижевни рад и морално-аскетско учење, Београд 1938. XIV: 2, 175—180 (Ф. Гранић).
344. Хедлам А. Ц., Исус Христос у историји и вери. С. енглеског превео Драгомир Марић, Београд 1927. III: 1, 78—80 (Д. С. = Д. Стефановић).
345. Heussi K., Der Ursprung des Mönchtums, Tübingen 1936. XIV: 1, 90—95 (В. Фрадински).

296. Παλαδοπούλου Χ., 'Η τρίτη οἰκουμένη καὶ τὸ Πρωτεῖον τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης, 'Εκ 'Αθηνῶν 1932.
IX: 3, 281—284 (Т. Титов).
297. Парента М., Аποлогетика. Учебник за богословије, Ср. Карловци 1927.
III: 1, 65—78 (Р. А. Јосиф).
298. Patterson L., Theodore of Mopsuestia and Thought, London 1926. V: 2, 154—158 (А. П. Доброклонски).
299. Пашевъ Г. Ст., Нравственото учение на Исуса Христа, София 1932. VIII: 1, 87—92 (Т. Титов).
300. Пашевъ Г. Ст., Православно-християнско учение за нравствеността (Нравствено богословие) I, София 1939. XV: 2, 139—153 (Ат. М. Поповић).
301. Пашевъ Г. Ст., Современиѣ социални задачи на Българската православна църква, София 1934. IX: 1, 93—95 (Т. Титов).
302. Петковић В. Р., Ликови Стефана и Лазара Мусића у Павлици (Прилози 6, 1926, 221—227). II: 4, 324 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
303. Petković V. R., La peinture serbe du Moyen Âge I. (Musée de l'histoire de l'art — Monuments serbes VI.), Beograd 1930. VI: 4, 333—338 (Д. Мирковић).
304. Петковић В. Р. — Татић Ж., Манастир Каленић (Народни музеј у Београду — Српски споменици IV), Вршац 1926. II: 4, 324 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
305. Петковић Ж., Има ли живота после смрти?, Београд 1934. IX: 4, 393—400 (Р. А. Јосиф).
306. Петковић Ж., Неки преисториски цртежи и најстарија балканска писмена, Београд 1934. IX: 2, 186—192 (Р. А. Јосиф).
307. Петковић С., Речник црквенословенскога језика, Ср. Карловци 1935. XI: 2, 213—216 (П. Ђорђевић).
308. Petrov Fr. S., Moderni konvertiti, Split 1926. II: 1, 77—78 (Др. Д. Ј. = Д. Н. Јакшић).
309. Петровић В. М. — Kingston Fr. W. (превели), Свето јеванђеље по Јовану, London 1927. II: 3, 237—238 (Д. С. = Д. Стефановић).
310. Planck M., Religion und Naturwissenschaft, Leipzig 1938. XIII: 1, 60—79 (Р. А. Јосиф).
311. Поповић Ат. М., Морални закон I: Природни морални закон, Београд 1938. XIV: 1, 77—89 (Г. Ст. Пашев).
312. Поповић Ат. М., Оцена: Вл. Максимовић, Венац живота, Систем моралне филозофије, Београд 1936. (Богословље XII: 1, 84—111). XII: 2, 174—190 (Вл. Максимовић).
313. Поповић Ат. М., Свештеник. Савремене дужности пастира у парохији, Београд 1926. II: 4, 316—318 (Д. Грданички).
314. Поповић Јан., Манастир Грачаница, Београд 1927. II: 4, 324 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
315. Поповић Ј. Сп., Догматика Православне цркве (Православна филозофија истине) II: Богочовек и његово дело (Христологија и Сотериологија), Београд 1935. XI: 4, 423—428 (Д. Глумац).
316. Поповић Мих., Одговор на оцену Др. Р. Јосифа мојега превода „Проблеми живота“ (Богословље III: 4, 317—322). III: 4, 322—326 (Р. А. Јосиф).
317. Поповић П. Ј., Класичан патос цркве Грачанице (Прилози 6, 1926, 110—111). II: 4, 324 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
318. Посновъ Проф., Първиятъ вселенски никейски съборъ и неговото църковно-историческо значение (По случай 1600 годишния юбилей на първия вселенски съборъ 325 — 1925. г.) София 1925. II: 1, 68—70 (А. П. Доброклонски).
319. Православная мысль. Труды православнаго Богословскаго Института въ Парижѣ I, 1928. IV: 2, 150—159; 3, 229—247 (А. П. Доброклонски — српски превод Д. Грданичког).
320. Pullan L., Religion since the Reformation, Oxford 1924. I: 1, 99—103 (И. Ђорђевић).
321. Рајевски Ф., Символичке књиге енглеске епископалне цркве са православног догматског гледишта, Београд 1939. XV: 3—4, 310—313 (В. Фрадински).

322. Рамачарака Јогъ, Жизнь Иисуса Христа въ оккультном освѣщеніи. Мистическое Христианство, Рига 1932. VIII: 1, 82—87 (Т. Титов).
323. Розов Вл., Српски рукописи Јерусалима и Синаја (Јужнословенски филолог 5, 1925—26, 118—129). II: 4, 324 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
324. Руварац Д., Аутобиографија и библиографија, Нови Сад 1927. III: 3, 239—240 (Б. С. Радојичић).
325. Руварац Д., Покрово-богородичине школе у Карловцима (1749—1769), Ср. Карловци 1926. II: 4, 324 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
326. Соловјев А., Повеле краља Душана о манастиру Св. Николе у Врању (Прилози VII, 1927, 107—115). III: 4, 316—317 (Б. С. Радојичић).
327. Соловјев А. — Мошин В., Грчке повеле српских владара (Српска краљевска академија, Зборник за историју, језик и књижевност српскога народа III одељ. VII књ.), Београд 1936. XII: 3—4, 317—356 (Д. Н. Анастасијевић).
328. Станојевић М., Прилози за познавање Тимочке Крајине III (из извештаја Зајечарске Гимназије за 1926—27 год.). II: 4, 324—325 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
329. Станојевић Ст., Свети Сава, Београд 1935. X: 4, 441—443 (Р. М. Грујић).
330. Стефановић Д. (превео), (а) Јеванђеље по Матеју, Београд 1929; (б) Јеванђеље по Марку, Београд 1929; (в) Јованђеље по Луци, Београд 1929; (г) Јеванђеље по Јовану, Београд 1929. IV: 4, 327—330 (В. Чајк. = В. Чајкановић).
331. Стојановић Љ., Стари српски родослови и летописи (Српска краљевска академија, Зборник за историју, језик и књижевност српскога народа I одељ. XVI књ.), Београд 1927. II: 4, 325 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
332. Стрика Б., Фрушкогорски манастири, Загреб 1927. II: 4, 325 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
333. Трбојевић П., Проповеди I, Ср. Митровица 1927. III: 2, 155—157 (Д. Грданички).
334. Ђоровић В., Свети Сава у народном предању (Из старих ризница књ. 2), Београд 1927. II: 4, 325 (Б. С. Р. = Б. С. Радојичић).
335. Ђоровић В., Списи Св. Саве (Српска краљевска академија, Зборник за историју, језик и књижевност српскога народа I одељ. XVIII књ.), Београд — Ср. Карловци 1928. V: 3, 219—230 (Д. Н. Анастасијевић).
336. Die Union mit den Ostkirchen. Bericht über die Wiener Unionstagung, Pfingsten 1926, herausgegeben von J. Hollnsteiner, Graz—Leipzig 1928. IV: 1, 63—79 (Д. Н. Јакшић).
337. Vasmer M., B. Kopitars Briefwechsel mit Jakob Grimm (Aus dem Abhandlungen der Preussischen Akademie der Wissenschaften, Jahrg. 1937, Phil. — hist. Kl., № 7), Berlin 1938. XIII: 3—4, 332—334 (Б. М. Слијепчевић).
338. Feine P., Einleitung in das Neue Testament, Leipzig 1930s. VI: 2, 167—169 (Д. Стефановић).
339. Felder H., Jesus von Nazareth (Ein Christusbuch), Paderborn 1937. XIII: 2, 168—171 (Д. Стефановић).
340. Fiebig P., Der Talmud, seine Entstehung, sein Wesen, sein Inhalt, unter besonderer Berücksichtigung seiner Bedeutung für die neutestamentliche Wissenschaft, Leipzig 1929; VII: 2, 177—180 (Д. Глумац).
341. Fischer J., Das Buch Isaias übersetzt und erklärt (Die Heilige Schrift des Alten Testamentes, VII Bd. 1 Abt.); I—II, Bonn 1937, 1939. XV: 3—4, 314—316 (М. Ердељан).
342. Флајшман, Проблеми живота с гледишта социјализма и хришћанства. Превео Мих. Поповић, Београд 1927. III: 2, 149—155 (Р. А. Јосић).
343. Фрадински В., Св. Нил Синајски, његов живот, књижевни рад и морално-аскетско учење, Београд 1938. XIV: 2, 175—180 (Ф. Гранић).
344. Хедлам А. Ц., Исус Христос у историји и вери. С. енглеског превео Драгомир Марић, Београд 1927. III: 1, 78—80 (Д. С. = Д. Стефановић).
345. Heussi K., Der Ursprung des Mönchtums, Tübingen 1936. XIV: 1, 90—95 (В. Фрадински).

346. Chlapec Djordjević J., Sudbina žene — Kriza seksualne etike. Dve sociološke studije, Ljubljana 1930. VI: 1, 83—86 (С. Станковић).
347. Hofmann G., Rom und Athosklöster, Roma 1926. II: 1, 74—76 (Т. Титов).
348. Zankow S., Das orthodoxe Christentum des Ostens. Sein Wesen und seine gegenwärtige Gestalt, Berlin 1928. III: 3, 232—239 (Т. Титов).
349. Цанковъ С., Положението и уредбата на найновитъ православни църкви. Die Lage und die Verfassung der neuesten orthodoxen Kirchen, София 1929. VII: 4, 354—356 (Т. Титов).
350. Zimmermann St., Duševni život (Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Znanstvena djela za opću naobrazbu knj. IX), Zagreb 1932. VIII: 1, 92—96 (Б. Л. = Б. Лоренц).
351. Zimmermann St., Опća noetika. Teorija spoznaje i kritika njezine vrijednosti, Beograd 1926. III: 1, 55—65 (Б. Лоренц).
352. Zimmermann St., Religija i život (Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Znanstvena djela za opću naobrazbu knj. XI), Zagreb 1938. XIV: 3—4, 332—348 (Р. А. Јосић).
353. Zimmermann St., Filozofija i religija, Zagreb 1936. XI: 2, 208—212 (Б. Лоренц).
354. Zimmermann St., Filozofija u Hrvatskoj zastupana po svećeničkom staležu kroz tisuću godina, Zagreb. IV: 3, 226—229 (Б. Лоренц).
355. Zimmermann St., Temelji filozofije, Zagreb 1934. X: 1, 107—110 (Б. Л. = Б. Лоренц).
356. Шавельскій Прот., Православное Пастырство, София 1930. VI: 3, 250—254 (Д. Грданички).
357. Schwartz E., Die Kanonessammlung des Johannes Scholastikos (Sitzungsberichte der Bayerischen Akademie der Wissenschaften, Philos. — hist. Abt., Jahrg. 1933, Heft 6), München 1933. IX: 3, 287—288 (Ф. Гранић).
358. Schäfer K. Th., Grundriss Einleitung in das Neue Testament, Bonn 1938. XIV: 3—4, 329—332 (Д. Стефановић).
359. Schilling O., Lehrbuch der Moralthologie I—II, München 1928. V: 1, 76—88 (С. Станковић).
360. Šimrak J., De Relationibus Slavorum Meridionalium cum Sancta Romana Sede Apostolica saeculis XVII et XVIII, I (Hrvatska Bogoslovna Akademija sv. VII) Zagreb 1926. II: 2, 151—157 (И. Ђорђевић).
361. Schneider J., Der Sinn der Bergpredigt, Berlin. XII: 3—4, 356—360 (Д. Ст. = Д. Стефановић).
362. Špáčil Th., Doctrina theologiae orientis separati de revelatione, fide, dogmate. I: Doctrina theologiae orientis separati exponitur, Roma 1933. IX: 3, 273—281 (Т. Титов).
363. Steiner R., Оче на́ш. Pjesme Vladimira Nazora (Antropozofska biblioteka sv. 4), Beograd 1929. IV: 4, 330—335 (Б. Лоренц).

Љубомир Никић

Б О Г О С Л О В Љ Е I—IV (XVI—XIX), 1957—1960.

БИБЛИОГРАФСКИ ПРЕГЛЕД

Б о г о с л о в љ е.

Издаје Православни богословски факултет у Београду.

Излази у Београду од 1957. год., два пута годишње у свескама формата 24,5×17 см.

Уређује Редакциони одбор.

Одговорни уредник: Димитрије Димитријевић (I—II, IV);

Чедомир Драшковић (II₂);

Благота Гардашевић (III).

Власник: Милош Ердељан (I—II);

Димитрије Димитријевић (II₂);

Чедомир Драшковић (III);

Богословски факултет (IV).

1960, год. IV (XIX), св. 1—2, стр. 88

Напомена: **Скраћеница н.и.** означава да рад има извод на немачком језику;
скраћеница р.и. означава да рад има извод на руском језику.

ВИКЕНТИЈЕ, Патријарх српски

1. Поновно покретање часописа „Богословље“. I(XVI): 1, 1.

ВУЧИЋ РАДМИЛО

2. О извору педагошког сазнања. I(XVI): 1, 51—60, н.и., р.и.
 3. Хедонизам и уметничко васпитање. I(XVI): 2, 93—102, н.и., р.и.
 4. О појму целине. II(XVII): 1, 61—68, н.и., р.и.
 5. Упоредно васпитање. II(XVII): 2, 81—87, н.и., р.и.
 6. О интуицији. III(XVIII): 1—2, 109—127, н.и., р.и.
 7. Васпитање за објективност. III(XVIII): 1—2, 128—139, н.и., р.и.
 8. Васпитни утицај деце на родитеље. IV(XIX): 1—2, 46—57, н.и., р.и.
- В. бр. 60, 69, 71, 84.

ГАРДАШЕВИЪ БЛАГОТА М.

9. Склапање брака преко заступника. I(XVI): 1, 40—50, н.и., р.и.
 10. Значај Светосавске Крмчије за наше црквено и државно законодавство. II(XVII): 1, 3—15, н.и., р.и.
 11. Рад на црквеном законодавству и судству за време Првог српског устан-
ка. II(XVII): 2, 68—81, н.и., р.и.
- В. бр. 57, 68, 70, 74, 78, 79, 83, 92, 95.

ГОШЕВИЋ СТОЈАН Ј.

12. Појам о догми у Православној цркви II(XVII): 2, 3—8, н.и., р.и.

ДИМИТРИЈЕВИЋ ДИМИТРИЈЕ А.

13. Његово Блаженство архиепископ Атинe и цeлe Јеладe Госпoдин Дорoтeос, пoчасни дoктoр тeолoшких нaукa. I(XVI): 1, 2—11 [нeпoтписaнo].
 14. Госпoд Исус Христoс кaкo пoбeдник смрти и извoр бeсмртнoсти. I(XVI): 1, 12—23, н.и., р.и.
 15. Њeгoвa Свeтoст пaтријaрх мoскoвски и цeлe Русијe Госпoдин Aлeксeј, пoчасни дoктoр тeолoшких нaукa. I(XVI): 2, 1—11 [нeпoтписaнo].
 16. Дeсцeндeнтнa тeоријa и прoблeм o пoрeклу мoрaлa. I(XVI): 2, 52—68, н.и., р.и.
 17. O знaчaју зaјeдницe сa Госпoдoм Исусoм Христoм зa живoт пo вoљи Бoжјoj. II(XVII): 1, 16—27, н.и., р.и.
 18. Oсoбeнoст живoтa пo вoљи Бoжјoj у црквeнoј зaјeдници сa Госпoдoм Исусoм Христoм. II(XVII): 2, 42—55, н.и., р.и.
 19. O спaсaвaњу сeбe и свoгa oтaчaствa — пo биoгрaфијaмa Св. Сaвe oд Дoмeнтијaнa и Тeoдoсијa. III(XVIII): 1—2, 69—83, н.и., р.и.
- В. бр. 62, 64, 65, 67, 81.

ДРАШКОВИЋ ЧЕДОМИР С.

20. Тајна успеха у проповедању. I(XVI): 1, 32—40, н.и., р.и.
21. Нешто о Либералкатоличкој цркви. I(XVI): 1, 94—96 [потписано: Ч. С. Д.].
— Из новије пастирско-омилитичке литературе. Б. бр. 56, 58, 66, 73, 80, 85, 89, 90, 91, 93, 94.
22. Осврт на једну врсту проповеди. I(XVI): 2, 20—34, н.и., р.и.

23. У спомен архиепископу атинском и целе Грчке Доротеју. I(XVI): 2, 103 [непотписано].
24. Значај Свете Горе за православље. II(XVII): 1, 1—2 [непотписано].
25. Реторичка основа црквене проповеди. II(XVII): 1, 40—50, н.и., р.и.
26. † Патријарх српски Викентије. II(XVII): 1, 94—96 [непотписано].
27. Нови Патријарх српски Герман. II(XVII): 2, 1—2 [непотписано].
28. Прилози пастирској психологији и психотерапији. II(XVII): 2, 88—92.
29. Размишљања о васељенском сабору. III(XVIII): 1—2, 1—5.
— Прилог типологији свештеника. В. бр. 83.
30. У спомен професора Радивоја Јосића. IV(XIX): 1—2, 1—2.
— Најновији мартирологион Српске цркве. В. бр. 87.
— В. бр. 59, 61, 76, 81, 82, 86.

ЕРДЕЉАН МИЛОШ М.

— В. бр. 77.

КАШИЋ ДУШАН

31. Стање у Пећској патријаршији после емиграције патријарха Арсенија IV. IV(XIX): 1—2, 16—30, н.и., р.и.

МИЛИН ЛАЗАР

32. Проблем вечности материје. I(XVI): 1, 60—72, н.и., р.и.
33. Нова астрономија и хришћански поглед на свет. I(XVI): 2, 34—52, н.и., р.и.
34. Онтолошки доказ постојања Божјег. II(XVII): 2, 27—41, н.и., р.и.
35. Телеолошки доказ постојања Божјег. III(XVIII): 1—2, 84—108, н.и., р.и.; IV(XIX): 1—2, 57—78, н.и., р.и.

МИРКОВИЋ ЛАЗАР Ј.

36. Протопоп Јован, Србин из Кратова, преписивач и минијатор књига (1526—1583). I(XVI): 1, 23—26 + 2 таб. репр.
37. Типик архиепископа Никодима. I(XVI): 2, 12—19; II(XVII): 1, 69—83, н.и., р.и.
38. Поклон Руске цркве Српској цркви. II(XVII): 1, 93 [О фотографским снимцима Дечанског типика].
39. Богојављење. II(XVII): 2, 56—63, н.и., р.и.
40. Сретеније. II(XVII): 2, 64—67, н.и., р.и.
41. Die Mosaik des Galla Placidia Mausoleums in Ravenna (errichtet spätestens um 450). III(XVIII): 1—2, 7—39, р.и. и извод на српском.
42. Рукописни типичи српскословенске рецензије. IV(XIX): 1—2, 3—15 + 3 таб. репр., н.и., р.и.

СТРАЊАКОВИЋ ДРАГОСЛАВ

43. Мишљење Филипа Христића о Петру Јовановићу, митрополиту Србије од 1833 до 1859 године. I(XVI): 1, 27—32, н.и., р.и.

УРЕДНИШТВО

44. Из Редакције. III(XVIII): 1—2, 148 [Објашњење о извесним штампарским грешкама у ранијим свескама часописа].
45. Читаоцима „Богословља“. IV(XIX): 1—2, 88 [О тешкоћама са којима се часопис бори].

ФРАДИНСКИ ВИКЕНТИЈЕ Ф.

46. Коптска црква (Ка питању њеног сједињења са источноправославном црквом). Прилог савременој акцији на зближавању наших народа са народима Блиског Истока. III(XVIII): 1—2, 47—68, н.и., р.и.

ФРУШИЋ АНДРЕЈ

47. Преподобни Јефрем Сирин. I(XVI): 1, 72—80, н.и., р.и.
48. Аутокефалија Руске православне цркве и њено уздизање на степен патријаршије 1589 г. I(XVI): 2, 83—93, н.и., р.и.

49. Обновљење Патријаршије у Москви 1917 године и први патријарх Тихон. II(XVII): 1, 51—60, н.и., р.и.

ЧАРНИЋ ЕМИЛИЈАН М.

50. Хипотеза о Варнави као писцу посланице Јеврејима. I(XVI): 1, 80—86, н.и., р.и.
 51. Хипотеза о Аполосу као писцу посланице Јеврејима. I(XVI): 2, 68—82, н.и., р.и.
 52. Питање „александринизма“ посланице Јеврејима. II(XVII): 1, 27—39, н.и., р.и.
 53. Питање „филонизма“ посланице Јеврејима. II(XVII): 2, 9—26, н.и., р.и.
 54. Хипотеза о Луци као писцу посланице Јеврејима. III(XVIII): 1—2, 40—46, н.и., р.и.
 55. Посланица Јеврејима као литерарни проблем. IV(XIX): 1—2, 31—46, н.и., р.и.
 — В. бр. 63, 72, 75.

II. ОЦЕНЕ И ПРИКАЗИ

56. Adamer P., Predigtkunde. Ein Handbuch für die Praxis, Maiz 1953. I(XVI): 1, 89 (Ч. С. Драшковић).
 57. Ἀρχαῖον Ἐκκλησιαστικὸν καὶ Κανονικὸν Διχαιοῦ. II(XVII): 2, 94 (Б. Г. = Б. М. Гардашевић).
 58. Böhlig G., Untersuchungen zum rhetorischen Sprachgebrauch der Byzantiner mit besonderer Berücksichtigung der Schriften des Michael Psellos. Mit einem Geleitwort von Franz Dölger, Berlin 1956. I(XVI): 1, 89 (Ч. С. Драшковић).
 59. Braun S. H., Radiopredigten, I—VII Bde, Innsbruck—Wien—München 1946—1957. I(XVI): 2, 104—105 (Ч. С. Драшковић).
 60. Weinberg J. R., Die Dynamik des schöpferischen Akts, Göttingen 1954. II(XVII): 2, 94—95 (Р. Вучић).
 61. Winter E., Russland und die slawischen Völker in der Diplomatie des Vatikans 1878—1903, Berlin 1950. I(XVI): 1, 89—90 (Ч. С. Д. = Ч. С. Драшковић).
 62. Gaugler E., Der Brief an die Römer, II Teil, Zürich 1952. I(XVI): 1, 91 (Д. Димитријевић).
 63. Грчко-бугарски речник, Софија 1957. I(XVI): 2, 105—106 (Е. Ч. = Е. М. Чарнић).
 64. Evanston spricht! Botschaft und Berichte der zweiten Vollversammlung des ökumenischen Rates der Kirchen, Zürich-Frankfurt am Main. I(XVI): 1, 90—91 (Д. А. Димитријевић).
 65. Egenter R., Über das Verhältnis von Moraltheologie und Aszetik. Theologie in Geschichte und Gegenwart, München 1957. I(XVI): 2, 106—108 (Д. А. Димитријевић).
 66. Erhard A., Überlieferung und Bestand der hagiographischen und homiletischen Literatur der griechischen Kirche von den Anfängen bis zum Ende des 16. Jahrhunderts, Erster Teil: Die Überlieferung, III Band, 2 Hälfte, 1/2 Lieferung, Berlin 1952. I(XVI): 1, 88—89 (Ч. С. Драшковић).
 67. Јован, епископ нишки, Беседа на гори. Стара истина у новом времену, Ниш 1959. IV(XIX): 1—2, 80—81 (Д. А. Димитријевић).
 68. Kemp E. W., The Canon Law of the Church, Stoughton 1956. I(XVI): 1, 92—93 (Др Вл. Г. = Б. М. Гардашевић).
 69. Kilpatrick W. H., Philosophy of Education, New York 1956. II(XVII): 2, 93—94 (Р. Вучић).
 70. Κοινωνία 'Ι. 'Ι., Ἡ κανονικὴ ἀποφασίς περὶ τῆς ἐκκοινωνίας μετὰ τῶν ἑτεροδόξων (intercommunio), Ἐν Ἀθήναις 1957. I(XVI): 2, 111—112 (Б. М. Гардашевић).
 71. Kroner R., Culture and Faith, The University Chicago Press 1951. I(XVI): 2, 108—110 (Р. В. = Р. Вучић).
 72. Милев Ал. — Михайлов Ал., Учебник по гръцки език за Духовните училища, София 1956. I(XVI): 1, 91—92 (Е. Ч. = Е. М. Чарнић).

73. Müller A. D., Grundriss der praktischen Theologie, Berlin 1954. I(XVI): 1, 81—88 (Ч. С. Драшковић).
74. Moss C. B., The Church of England and Seventh Council, London 1957. II(XVII): 1, 91—92 (Б. М. Гардашевић).
75. Μπρατσιώτου Π. 'Ι., Το νόημα της χριστιανικής αγάπης. 'Εν 'Αθήναις 1956. II(XVII): 1, 90—91 (Е. Ч. = Е. М. Чарнић).
76. Николай, митрополит, Слова, речи, послания (1941—1946 гг.), 1947; Слова и речи, Том II (1947—1950 гг.), 1950; Слова и речи, Том III, (1950—1954 гг.), 1954; Слова, речи и статьи, Том IV (1954—1957); 1957. III(XVIII): 1—2, 145—146 (Ч. С. Драшковић).
77. Noth M., Geschichte Israels, Göttingen 1959. IV(XIX): 1—2, 86—87 (М. М. Ердельан).
78. Παναγιωτάκου Π. 'Ι., Σύντομα τοῦ 'Εκκλησιαστικοῦ Δικαίου. Τ. Δ', Δίκαιον τῶν Μοναχῶν, 'Εν 'Αθήναις 1957. I(XVI): 1, 92 (Dr Бл. Г. = Б. М. Гардашевић).
79. Παναγιώτου Ο. Θ., 'Ο τέταρτος γάμος. 'Αθήναι 1958. II(XVII): 2, 96 (Б. М. Гардашевић).
80. Patocka H., Die Kunst der Rede. Ein praktischer Behelf für Vertrauensmänner, Redner, Lehrer und alle jene, die beruflich viel reden müssen, Wien 1951. I(XVI): 1, 88 (Ч. С. Драшковић).
81. Popan F. — Drašković Č., Orthodoxie heute in Rumänien und Jugoslawien. Religiöses Leben und theologische Bewegung, Wien 1960. IV(XIX): 1—2, 81—82 (Ч. С. Драшковић — Д. А. Димитријевић).
82. Православна мисао, часопис за богословску књижевност и црквеносталешка питања, год. I, св. 1, Београд 1958. II(XVII): 1, 89—90 (Ч. С. Драшковић).
83. Pfliegler M., Priesterliche Existenz, Innsbruck—Wien—München 1958. III(XVIII): 1—2, 140—142 (Ч. С. Драшковић).
84. Read H., Icon and Idea. The Function of Art in the Development of Human Conscionsness, Cambridge—Mass. 1955. III(XVIII): 1—2, 143—145 (Р. Вучић).
85. Rose K., Predigt der russisch-orthodoxen Kirche. Wesen—Gestalt—Geschichte, Berlin 1952. I(XVI): 1, 88 (Ч. С. Драшковић).
86. Seelsorger (Der), Monatschrift für alle Bereiche preisterlichen Reich—Gottes—Arbeit, XXX Jahrgang, 1959/60. IV(XIX): 1—2, 84—85 (Ч. С. Драшковић).
87. Споменица православних свештеника — жртва фашистичког терора и палих у народноослободилачкој борби, Београд 1960. IV(XIX): 1—2, 79—80 (Ч. С. Драшковић).
88. Stockes A. Ph., Church and State in the United States, New York 1950. I(XVI): 1, 93—94 (Dr Бл. Г. = Б. М. Гардашевић).
89. Thaurén J., Grossstadseelsorger und Landpfarrer als Weltapostel, Wien 1951. I(XVI): 1, 87 (Ч. С. Драшковић).
90. Τριλιλά Π. Ν., 'Ομιλητικὴ ἡ ιστορία καὶ θεωρία τοῦ κηρύγματος, 'Εν 'Αθήναις 1955. I(XVI): 1, 88 (Ч. С. Драшковић).
91. Trillhaas W., Evangelische Predigtlehre, Berlin 1954. I(XVI): 1, 89 (Ч. С. Драшковић).
92. Троицки С. В., Спор Старог Рима са Новим на странама словенске Крмчије (Српска академија наука, Посебно издање књ. СССХХХII, Одељење друштвених наука књ. 34), Београд 1960. IV(XIX): 1—2, 82—84 (Б. М. Гардашевић).
93. Trstenjak A., Pastoralna psihologija, Ljubljana 1946. I(XVI): 1, 87 (Ч. С. Драшковић).
94. Turneyesen E., Die Lehre von der Seelsorge, Zürich 1946. I(XVI): 1, 87 (Ч. С. Драшковић).
95. Hess H., The Canons of the Council of Sardica, Oxford 1958. III(XVIII): 1—2, 146—147 (Б. М. Гардашевић).

Љубомир Никић